

REPUBLIKA

Rok VIII.

LÓDŹ. PIATEK, 26-go WRZEŚNIA 1930 ROKU

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 264

PROGRAM HITTLERA

Sensacyjne zeznania wodza narod. socjalistów przed sądem. — Dlaczego Niemcy przegrały wojnę? — Duch odwetu. — „Legalna“ walka z ustrojem.

...„Spadną jeszcze głowy winowajców z r. 1918...”

Rozentuzjasmowany tłum urządził Hitlerowi burzliwą owację

(Telegram własny „Republiki“.)

Lipsk, 25 września.

Podczas procesu przeciwko oficerom Reichswehry oskarżonym o zdradę stanu pojawił się również przed sądem w charakterze świadka przywódca nacjonalistów, Hitler.

Przed gmachem sądu zgromadziły się olbrzymie tłumy, które na widok Hitlera powitały go okrzykami i grzmiącymi oklaskami. Policja musiała torować dla niego drogę. Na sali sądowej Hitler został przywitany przez większość POWSTANIEM Z MIEJSC. Z wielu stron rozległy się okrzyki: „NIEMCY ZBUDŹCIE SIE!”

Z wyniku badań okazało się, że Hitler nie jest obywatelem żadnego państwa. Przewodniczącemu oświadczył Hitler, że został on powołany na okoliczność, że partja narodowo-socjalistyczna pragnie osiągnąć swój cel na drodze legalnej, nie chce gwałtem obalać konstytucji, i że jako przewodniczący tej partji nie żądał on nigdy od jej członków, aby dokonywali w Niemczech przewrotu.

Hitler oświadczył dalej, że od roku 1914 do 1918 był jako żołnierz w służbie czynnej na froncie zachodnim i z tego powodu pozbawiony został poprzedniego austriackiego obywatelstwa. W roku 1918 zatruty został podczas ataku gazowego i leżał w lazarecie. Zdaniem Hitlera porażka Niemiec była oczywista, a to z trzech względów:

1) z powodu odrzucenia własnej siły narodowej, hołdowania obcym wpływom i duchowi międzynarodowemu,

2) przez usunięcie autorytetu osobowości, WPROWADZENIE DEMOKRACJI i SYSTEMU PARLAMENTARNO-DEMOKRATYCZNEGO.

3) PRZEZ ZATRUCIE NARODU NIE MIECKIEGO MYŚLA O DUCHU PACY FISTYCZNYM.

Już w roku 1918 Hitler uważał, że zmiana może nastąpić tylko przez utworzenie nowego

fanatycznego ruchu niemieckiego

któryby polegał na autorytecie przywódcy i bezwzględnej woli do walki i zwycięstwa.

Dalej twierdzi Hitler, że zbyt długo był żołnierzem, ażeby nie wiedział, że nielegalna partja nie może uczynić przeciwko regularnej armji i policji. — Utworzenie swojej bojówki tłumaczy Hitler koniecznością obrony przeciwko socjalistom i komunistom. Nigdy jednak bojówki Hitlera nie występowały przeciwko państwu niemieckiemu.

W tym momencie przewodniczący okazuje świadkowi wyrok sądu monachijskiego, NA PODSTAWIE KTÓREGO HITLER SKAZANY ZOSTAŁ NA 5 LAT CIĘŻKIEGO WIEZIENIA ZA ZDRADĘ STANU.

W motywach wyroku napisane jest między innymi, że ruch hitlerowski dąży do unicestwienia konstytucji demokratycznej i utworzenia dyktatury. W odpowiedzi na to Hitler oświadczył, ŻE PRZEKSZTAŁCENIE JEGO ORGANIZACJI W ORGANIZACJĘ ZBROJNA

NA MODŁE WOJSKOWA. NASTAPIŁO NA SKUTEK ŻADANIA CZYNNIKÓW OFICJALNYCH. Nie on, ale władze państwowe przeniosły jego bojówkę t. zw. oddziały szturmowe do koszar.

W roku 1925 Hitler skonstatował, że zaostrenie stosunków między Bawarią a resztą Rzeszy, które mogło doprowadzić nawet DO WYBUCHU WOJNY ZOSTAŁO JUŻ ZLIKWIDOWANE i dla tego Hitler wydał rozkaz kompletnego rozbiorzenia i od tego czasu oddziały

szturmowe miały prawo występować jedynie tylko przeciwko lewicy.

Zresztą było to konieczne wobec tego, że bojówki socjal-komunistyczne w myśl hasła swojego „Bicie faszystów gdzie ich spotkacie“ nieustannie napadały na oddziały hitlerowskie.

Hitler sam nigdy w żadnej odezwie ani broszurze nie nawoływał do rozkładu armji niemieckiej. Natomiast jego pragnieniem było, AŻEBY ARMJA PAŃSTWOWA PRZEJĘŁA SIE DUCHEM JEGO ORGANIZACJI, co jest dozwolone

każdemu stronnictwu politycznemu. Ze naród niemiecki w znacznym swoim odłamie podziela jego zdanie, najlepszym tego dowodem jest

rezultat ostatnich wyborów

— Każdy mój rozkaz — mówi Hitler — zaopatrzony jest w uwagę, że wykonany jednak musi być w granicach obowiązującego prawa. Zabroniłem wszystkim podwładnym mi oficerom, aby nie wydawali żadnych rozkazów tajnych.

Przewodniczący następnie odczytuje ustęp z artykułu Hitlera, zamieszczonego w jego piśmie „National-Sozialistische Briefe“. W TEJ WALCE

głowy będą padać na piasek

ALBO ICH, AIBO NASZE. STARAJMY SIE O TO, AŻEBY BYŁY TO GŁOWY ICH“.

Przewodniczący zaznacza, że może to być aluzją do pierwszej rezolucji Hitlera odpowiadającej na to, że „National-Sozialistische Briefe“ nie są organem partyjnym. Zresztą jeżeli ruch hitlerowski zwycięży w legalnej walce, nie ulega wątpliwości, ŻE POWOŁANY BĘDZIE WIELKI SAD PAŃSTWOWY, KTÓRY ZNAJDZIE WINOWAJCÓW Z LISTOPADA 1918 roku i WTEDY PADNĄ GŁOWY WINOWAJCÓW.

BRAWA NA SALI SĄDOWEJ. Przewodniczący zakazuje jakichkolwiek manifestacji na sali. Hitler mówi dalej:

— Dążeniem moim jest ocalenie narodu niemieckiego skazanego na niewolę. Jeszcze dwa razy albo trzy razy wybory i w Niemczech nacjonal - socjaliści uzyskają większość parlamentarną, a wtedy wystąpią w drodze dyplomatycznej przeciwko istniejącym

traktatom pokojom

30 do 40 milionów uprawnionych niemców stanie za partja i wtedy jest wszystko jedno, CZY PARTJA TA BĘDZIE DO RZADU W OPOZYCJI, CZY TEŻ BĘDZIE PRZY RZADZIE. Moi przeciwnicy oskarżają mnie o nieprawne postępowanie, ponieważ widzą już, że opamiętuję już państwo w drodze legalnej. To zwycięstwo legalne stwarza nowe żelazne Niemcy.

Obecna Reichswera niemiecka jest wprawdzie instrumentem rządu, ale w gruncie rzeczy jest tylko narzędziem partji. Podobny rząd nie jest rządem niemieckim, ale rządem partji większości.

Również przepis konstytucji, że zwierzchnikiem wojska jest prezydent Rzeszy, jest tylko formalnym, GDYŻ WŁAŚCIWYM ZWIERZCHNIKIEM JEST MINISTER SPRAW WOJSKOWYCH, WYBIERANY NA TO STANOWISKO PRZEZ PARTJĘ.

Na tem zostało zakoniczone przesłuchanie Hitlera. Wychodzącego z gmachu sądu przywitał olbrzymi tłum potężnymi okrzykami na jego cześć. Policja przystąpiła do rozpraszania demonstrantów, lecz nie mogła sobie z nimi poradzić dopiero przybyła straż ogniowa rozpedziła tłum strumieniami wody.

Polska nie może obejść się bez korytarza stwierdza francuski organ gospodarczy.

Paryż, 25 września.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziennik „La Journee Industrielle“ ogłasza dłuższy artykuł o znaczeniu gospodarczym korytarza gdańskiego dla Polski, oraz dla Niemiec.

Dla Polski — oświadcza autor artykułu — dostęp do morza jest zagadnieniem życia. Według danych statystycznych z ostatnich lat więcej niż 46 proc. handlu polskiego odbywa się drogą morską.

Zaznaczyć przytem należy, że Polska używa przeważnie korytarza nie dla ruchu tranzytowego, lecz dla ruchu handlowego z południa na północ i z północy na południe. Świadczą o tym cyfry wymownie stwierdzające, że wywóz z Polski przez Gdańsk i Gdynię dochodzi do 10 milionów ton rocznie.

Jeżeli porównać teraz te dane z ru-

chem handlowym Niemiec w kierunku Prus Wschodnich i z powrotem przez ten sam korytarz, to okaże się, że obrót towarowy jest co najmniej o 7 razy mniejszy. Dodać do tego jeszcze należy, że ruch tranzytowy Niemiec przez Pomorze obejmuje towary, przeznaczone dla Litwy, Łotwy i Rosji, oraz wywóz tych krajów do Niemiec, czyli obejmuje on cały handel niemiecki w kierunku wschodnim i ze wschodu na zachód, wówczas gdy towary, przybywające przez Gdynię i Gdańsk są obecnie całkowicie absorbowane przez ziemie polskie.

Wobec tego należy całkowicie zgodzić się z opinią ekonomistów polskich, którzy uważają, że korytarz gdański nie gra praktycznie żadnej roli w handlu zagranicznym Niemiec, gdy tymczasem dla Polski jest on niezbędny.

Trzy wyroki śmierci w Lublinie.

Skazani zostali kamuniści za wykonanie wyroku partyjnego.

Lubelski korespondent donosi:

Sąd okręgowy w Lublinie rozpatrywał wczoraj sprawę przeciwko dwu terorystom komunistycznym a mianowicie Symchy Sosnowca i Abrama Kagana, którzy wykonali z rozkazu Abrama Niebieskiego wyrok śmierci na osobie Dawida Siodlarza.

Wyrok ten zapadł z rozkazu partji

komunistycznej a morderstwa na Siodlarzu dokonano 31 maja r.b.

Sąd skazał wszystkich trzech na podstawie art. 51 i 453 k.k. oraz art. 15 przepisów przechodzących do k.k. na karę śmierci przez powieszenie.

Obrona zapowiedziała złożenie apelacji.

Przesilenie rządowe w Austrii.

Kancelerz złożył Prezydentowi prośbę o dymisję.

Wiedeń, 25 września.

Rada ministrów zebrała się jeszcze raz w czwartek po południu celem przeprowadzenia dyskusji nad sytuacją polityczną.

Po krótkich obradach kancelerz otrzymał pełnomocnictwo wręczenia prezy-

dentowi prośby o dymisję rządu. Bezpośrednio po tej decyzji kancelerz dr. Schober zjawił się u prezydenta, Miklasa, i zakomunikował mu decyzję rządu.

Prezydent zastrzegł sobie przyjęcie dymisji i prawo poruczenia kierownictwa rządu wicekancelerzowi Vaugoin.

Kto będzie gubernatorem

Banku Francuskiego?

Paryż, 25 września.
Na stanowisko gubernatora Banku Francji upatrzony jest dotychczasowy wice-gubernator Moret. Jako kandydat na stanowisko ustępującego gubernatora Moreaux przewidywany jest również obecny minister skarbu.

Kandydatura ta jednakże jest mniej aktualna, bowiem miarodajne sfery francuskie nie chciałyby tem samem wywoływać przesilenia w gabinecie francuskim.

Nowa radjostacja w Raszynie

będzie najpotężniejszą w Europie

Londyn, 25 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).
Cała prasa angielska podaje szczegółowe opisy nowej polskiej stacji radiowej, konstruowanej w Chelmsford w Anglii, która ma stanąć w Raszynie i uruchomiona będzie na Boże Narodzenie.

Jest to najpotężniejsza stacja radiowa w Europie. Prasa angielska wyraża zadowolenie z powodu, że nowa stacja warszawska zagłuszy Moskwę i Leningrad, uniemożliwiając bolszewicką propagandę radiową. (Dotychczas najpotężniejszą była stacja moskiewska).

Sztab 12-tu inżynierów Marconi'ego wyjeżdża 17 października do Polski z inż. Dietchamem konstruktorem na czele, ażeby dokonać instalacji nowej radio stacji.

Armja północna

okrażona przez wojska nankińskie.

Londyn, 25 września.
Według doniesień dzienników angielskich z Szanghaju cała armja powstająca północno-chińska pod dowództwem generała Fenga okrażona została przez wojska nankińskie.

Prezydent Chin wystosował rzekomo ultimatum żądając poddania się wszystkich wojsk północnych w ciągu 24 godzin.

Pisma te wyrażają jednakże od siebie wątpliwość czy generał Feng znalazł się faktycznie w tak krytycznej sytuacji.

Nowy spisek

antysowiecki

wykryty przez S.S.M.

Mińsk, 25 września.
Władze GPU. wykryły wielki spiszek przeciw władzy sowieckiej na Białorusi. Zostały przeprowadzone liczne rewizje i aresztowano z górą 100 osób. W tej liczbie kilkunastu oficerów garnizonu mińskiego, oraz kilku duchownych prawosławnych.

Wszyscy aresztowani sprowadzeni zostali do Mińska, gdzie specjalna komisja GPU. prowadzi specjalne dochodzenia.

Zerwanie stosunków kulturalnych z Czechosłowacją

zapowiadają właściciele teatrów niemieckich.

Berlin, 26 września.
(Telegram wł. „Republiki“).
Wobec trwających od kilku dni demonstracji w Pradze przeciwko wyświetlanym w kinach filmom ożywkowym niemieckim w kołach dyrektorów teatrów niemieckich powstał projekt zerwania stosunków kulturalnych z Czechosłowacją przez bojkot sztuk czeskich, niewydawanie drukiem tłumaczeń książek czeskich autorów, bojkotowanie wypraw obrazów czeskich, wreszcie zakaz wjazdu do czeskich uzdrowisk.

Zachodzi zdaniem czynników niemieckich podejrzenie, że demonstracja przeciwko filmom niemieckim w pewnej mierze przyczynił się młody przemysł filmowy czechosłowacki, który w ten sposób chce się obronić przed przemożną konkurencją berlińska.

Paryż, 25 września.
W parlamencie praskim przyszło w sprawie do kłopotliwych zajęć z powodu

Najnowsza wiadomość!

Do wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej!!!

Podajemy do Waszej wiadomości, że **wczoraj** w ciągnięciu 5 klasy 21 Lot Państwowej

wielka wygrana zł. 100.000 (sto tysięcy) na № 88623

znów padła u nas na los naszej kolektury.

Wzywamy wszystkie stany do dalszego kupna u nas naszych szczęśliwych losów!!!
W kole szczęścia prócz 2-ech Premji zł. 150.000 i zł. 250.000 są jeszcze kolosalne wygrane!!!

Jedyna największa, najstarsza i najszcześniejsza kolektura w Polsce

E. LICHTENSTEIN, ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA 11

PIOTRKOWSKA 32

Centrala Kolektury WARSZAWA, Marszałkowska 146
Firma istnieje od r. 1835. Konto P. K. O. 64-209

Ekspedycja policyjna w Małopolsce Wschod. wydała już rezultaty. — Akcja sabotażowa zmniejsza się.

Lwów, 25 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).
Ekspedycja policyjna przeprowadziła szereg dalszych rewizji w pow. rohatyńskim, podhajeckim, bóbrceckim, brzeżańskim, których wynik przedstawia się następująco:

Znaleziono znaczną ilość prochu strzelniczego, lontów dość znaczną ilość bawełny strzelniczej, pewna ilość kwasu siarkowego, karabinów, strzelb, krót-

kiej broni palnej, znaczną ilość części składowych broni i sprzętu wojskowego nożyce do cięcia drutów oraz pewną ilość „Surmy” i innych wydatków nie legalnych.

Przytrzymano 14 osób w tem podejrzanego o akcję sabotażową Włodzimierza Bułkę z Hrehorowa, pow. rohatyński, u którego znaleziono flaszkę z kwasem siarkowym. Ustalono, że Bułka utrzymywał kontakt z przytrzymanym

wczoraj b. posłem Kuzykiem z partji Undo. W akcji przeprowadzonej w ciągu dnia dzisiejszego należy podnieść to, że ludność gminy Holcocy powiat podhajecki od kilku dni opuściła swoje domy i przebywa z całym dobytkiem w okolicznych lasach.

W gminie Laszki, pow. Bóbrka, znaleziono broń i sprzęt wojskowy, rozrzucony po polach przez miejscową ludność z obawy przed rewizją.

W Brzeżanach znaleziono w lokalu miejscowej kooperatywy m. in. kilka pudełek bawełny strzelniczej, służącej do podpalenia. W budynku towarzysiwa „Bojan” znaleziono znacznie większą ilość „Surmy”.

W Leśnikach pow. brzeżański znaleziono w lokalach miejscowej kooperatywy i czytelnicy „Proswity” bawełną strzelniczą oraz pewną ilość „Surmy”.

Do gminy Sinowicze pow. brzeżańskiego, która odgrażała się z powodu przeprowadzonej w dniu wczorajszym akcji pacyfikacyjnej, odeszła jedna kompanja policji państwowej, celem zaprowadzenia spokoju.

Jako charakterystyczny objaw podkreślić należy, iż ludność ukraińska w powiecie rohatyńskim objawia chęć niszczenia kooperatyw i czytelnicy „Proswity”, dopatrując się w nich organizacji akcji sabotażowej. Również godnym uwagi jest fakt, że delegacje ludności kilku gmin w pow. podhajeckim złożyły dziś na ręce starosty powiatowego prośbę o zaniechanie w tych gminach rewizyj, biorąc na siebie obowiązek utrzymania zupełnego spokoju.

Lwów, 25 września.
Dzisiejsza prasa stwierdza, że akcja władz bezpieczeństwa przeciwko sabotażystom osiągnęła już rezultaty.

W pierwszym rzędzie organa policyjne, zdołały w szeregu miejscowości ująć wielu podpalaczy oraz skonfiskować broń, i materiały służące do podpalania.

Jako wynik tej akcji należy stwierdzić zmniejszenie się fali sabotażu, co zostało już wczoraj ustalone. Mianowicie na terenie województwa lwowskiego zanotowano wczoraj tylko dwa podpalenia, również tylko dwa podpalenia zanotowano na terenie województwa tarnopolskiego.

Zwycięstwo Marszałka w wyborach

przepowiada prasa angielska.

Londyn, 26 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).
„Manchester Guardian”, omawiając sytuację wyborczą w Polsce, utrzymuje, że wyniki wyborów w Niemczech znakomicie poprawiły szanse Marszałka Piłsudskiego, albowiem w obliczu niebezpieczeństw, mogących zagrażać Polsce, od strony Niemiec, masa wyborcza niezłoczliwie traktuje zasadnicze nawet spo-

ry wewnętrzne, skłaniając się raczej do poparcia bloku rządowego i pragnąc zamianować solidarność narodową w obronie granic.

Wybory niemieckie są tak doskonałym atutem w ręku Marszałka Piłsudskiego, że o ile zostaną wyzyskane umiejętnie, przyniosą Marszałkowi Piłsudskiemu w Polsce zwycięstwo.

Nowi członkowie Trybunału haskiego.

Wśród wybranych sędziów znajduje się również Polak.

Genewa, 25 września.
(Telegram wł. „Republiki”).
Zakończono zostało skomplikowane i kłopotliwe głosowanie nad wyborem

sędziów stałych do Trybunału międzynarodowego w Haadze.

W rezultacie zostali wybrani sędziowie, należący do następujących narodowości: polak, 3 południowi amerykanie, amerykanin północny, 2 azjaci, niemiec, francuz, Anglik, Włoch, hiszpan, holender, rumun, belgijczyk.

Sędziowie są obierani na 9 lat. Prezes trybunału pobiera pensję stałą 60 tysięcy guldenów holenderskich, wiceprezesi po 55.000 guldenów, pozostali zaś członkowie po 45.000 guldenów. Posady, jak widzimy niezłe, skoro gulden równa się 3 zł. 60 gr.

Katastrofa lotnicza we Lwowie.

Oficer i plutonowy pod szczątkami samolotu.

Lwów, 25 września.
Wczoraj po południu wydarzyła się na lotnisku w Skniłowie pod Lwowem

katastrofa samolotowa. Podczas lotu ćwiczebnego, w chwili gdy samolot znajdował się nad domami w Skniłowie zepsuł się ster i samolot runął na ziemię.

Z pod strzaskanego aparatu wydobyto ciężko rannych ppor. Antoniego Felika i plut. Mieczysława Halickiego. Obu rannych odwieziono do szpitala wojskowego. Stan ppor. Felika jest beznadziejny.

STO LAT BRONIŁIMY MOWY. ALE CZYŻ WALKA SKOŃCZONA? SPÓJRZCIE POZA GRANICE!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

„Fleurs de Kovno”.

Paryż, we wrześniu.

W jednym z ostatnich numerów paryskiego „L'ami du peuple”, czytamy następującą wiadomość:

SPRAWA WILEŃSKA.

Projekt kompromisu litewskiego.

Kowno, 21 września.

Donoszą nam z autoryzowanego źródła, że odbyły się obecnie prywatne rokowania między reprezentantami polskimi i litewskimi w sprawie uregulowania granicy w mieście Wilno. Wedle niektórych doniesień opracowano plan, oddający Litwie okręgi Seini (?) i Suwałki, a dzielący miasto Wilno na dwie części: jedną, zawierającą zamek i katedrę, należałaby do Litwy, a druga, obejmująca uniwersytet, pałac arcybiskupa i dworzec, powróciłaby do Polski. W zamian za to zgodziłaby się Litwa na oddanie Polsce wolnej strefy nadmorskiej między miejscowościami Niemen i Nida. Rząd litewski byłby rzekomo dla powyższego planu przychylnie usposobiony.

Tyle „L'ami du peuple”.

Podnosiło się niejednokrotnie na łamach różnych pism polskich, niezależnie od ich kierunku politycznego, konieczność informowania zagranicy o sprawach Polski, tak jak to czyni np. Czecho-Słowacja. I zbędnym byłoby dowodzić

raz jeszcze, że wszelkie fundusze, wydawane przez M. S. Z. na dotychczasowe sposoby propagandy zagranicznej nie są w stanie zapłacić luki, istniejącej w wykształceniu przeciętnego francuza i rozszerzyć jego zakres wiadomości o Polskę. Ale powtarzające się często nonsensy na temat Polski w pismach francuskich dotyczyły przeważnie „tylko” geografii kraju. Tym razem niewiedomego pochodzenia „telegram” dowodzi jednak nie tylko, że redakcja tego pisma mała kiedykolwiek styczności z atlasem geograficznym, ale że nigdy nie zadawała sobie widocznie trudu przeglądać choćby sprawozdanie z zebrań Ligi narodów, która — zwłaszcza za czasów Waldemarasa — częściej, niż jej to było przyjemne, zajmować się musiała konfliktem polsko-litewskim, rozdmuchiwanym np. przez pisma niemieckie do rozmiarów najpoważniejszego problemu wschodnio-europejskiego.

Podczas gdy ignoracja każdego obywatela francuskiego na tym punkcie jest jego prywatną rzeczą, mogącą najwyżej interesować i może nieco żenować cyniki francuskie, powołane do szerszenia we Francji oświaty, to tego rodzaju ignoracja dziennika, czytanego ponoć przez milion francuskich obywateli, ma pewną doniosłość i dla Polski. Tembardziej, że zbliżające się wybory i walka

o nową konstytucję stać się mogą dla dzienników europejskich polityczną sensacją, której skwapliwie poświęca dość wiele uwagi.

„L'ami du peuple”, dziennik należący do fabrykanta perfum Coty'ego, jest, jak wiadomo, bojkotowany przez francuskie organizacje dziennikarskie i napewno nie rozporządza wskutek tego siłami redakcyjnymi, stojącymi na jakimś wysokim poziomie fachowego wykształcenia. To też przypuścić można, że może żadnej innej z gazet francuskich tego rodzaju lapsus by się nie wydarzył. Niezależnie od tego bojkotu jest jednak „L'ami du peuple” — trzeba to z żalem stwierdzić, — czytany przez wielką część ludności francuskiej, a zwłaszcza rozchwytywany jest przez paryski proletariąt bez względu na odcienie polityczne. 50 milionów franków, które p. Coty poświęca rocznie na utrzymanie i rozszerzenie swego pisma, spełniają, zdaje się, nienajgorzej swój cel: zwiększenia nakładu. Ze tych 50 milionów, miast przyezynić się do zaznajomienia czytelników z zagadnieniami bieżącej polityki, krzewią bezprzykładną ignorację, jest rzeczą pana Coty'ego. Można by zresztą zakwestjonować, czy ten „perfumowany” telegram dowodzi istotnie tak nieprawdopodobnej ignoracji, czy też jest wręcz tendencyjnie nieprawdziwy. Jak wiado-

mo używa się do farbowania perfum różnych ingrediencji, niezawsze pachnących w swym stanie pierwotnym. Trudno też dociec z jakich składników powstają tego rodzaju „Fleurs de Kovno”. Można się jednak obawiać, że zajmując się w niedalekim czasie wewnętrznymi sprawami Polski, sfabrykuje p. Coty różne inne podobne „Fleurs du Seini”, czy „Fleurs du Maréchal”, a liczyć się trzeba z tem, że organ jego bywa często jedynym pismem, czytowanym również przez setki tysięcy emigrantów, zwłaszcza zaś robotników polskich we Francji. Jeśli już nie dla informowania zagranicy o sprawach polskich, to przynajmniej dla uniknięcia rozsiewania świadomości o Polsce między tak licznymi we Francji obywatelami polskimi, konieczne jest bezwarunkowo, by powołane instancje polskie, zwłaszcza na najbliższy okres, zaopiekowały się delikatnie bulwarową prasą francuską. W ostatnich tygodniach bowiem także i inne pisma francuskie zamieszczały z niewiadomych źródeł doniesienia o sytuacji w Polsce, które — choć nie tak fantastyczne jak wyżej cytowane — okazywały się później albo wręcz fałszywe, albo conajmniej nieco zbyt jednostronnie nasświetlone.

J. M.

Podatek przemysłowy od agentur

pobierany będzie od prowizji a nie od całego obrotu.

Wezoraż w min. skarbu odbyła się konferencja z przedstawicielami łódzkiej organizacji kupieckich w sprawie podatku obrotowego pobieranego od przedstawicieli handlowych. Dotychczas władze skarbowe opierając się na dosłownej interpretacji o podatku przemysłowym nie uważały za agentów reprezentantów, którzy poza swoimi zawodowymi pośredniczącymi czynnościami zastępczo załatwiają zlecenia swych firm. Z punktu widzenia życiowego bez tych czynności niemożliwa jest iakakolwiekby praca ajenta. Władze skarbowe w tych wypadkach wymierzały ajentom podatek przemysłowy od dokonywanego dla zagranicznej firm obrotu, a nie jedynie od prowizji, która jest jedynym źródłem utrzymania ajenta. Dzięki temu całe rzesze ajentów zmuszone były zrezygnować ze swego zawodu, nie mogąc podjąć nadmiernym ciężarom podatkowym. Na miejsce ich oczwwiście firmy zagraniczne desygnują własnych urzędników-cudzoziemców.

Obecnie dzięki zrozumieniu sprawy przez prezesa łódzkiej izby p. Kucharskiego, który wszczął interwencje na terenie ministerstwa skarbu, delegacja łódzkich przedstawicieli otrzymała wreszcie wczoraż w ministerstwie pozytywną odpowiedź.

Łódzcy ajenci byli reprezentowani przez delegatów Stowarzyszenia m. Łodzi i Stow. kupców i przemysłowców chrześcijan w osobach pp. przesów: dr. J. Sachsa i Z. Fidera, dyr. Haimana i inżyniera Grossa. Delegacja pozostawiła w ministerstwie bardzo obszernie ugotowany memoriał, obejmujący całość sprawy. Dezyderatv łódzkich ajentów streszczają się w następującej treści: do uznania zawodu ajenta nie powinien stać na przeszkodzie inkasowanie przez niego należności dla swej firmy, prowadzenie równoległe z przedstawicielstwem interesu na własny rachunek, dysponowanie u ekspedytora w imieniu reprezentowanej firmy nadeszłym towarem oraz nieprowadzenie książki inwentarzowej. Dyrektor departamentu podatkowego p. Kokoszko oraz naczelnik po-

Błąd „budowlany” łódzkiego magistratu. Mieszkania „robotnicze” na Polesiu są zbyt drogie dla robotniczych kieszeni. — O czem mówiono na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej.

Podczas wczorajszego posiedzenia rady miejskiej porządek dzienny trwał pod znakiem wytykania przez opozycję błędów, poczynionych przez magistrat przy opracowywaniu planu finansowego budowy robotniczych domów mieszkalnych oraz przy realizacji tego planu.

Posiedzenie rady rozpoczęte zostało sprawą wzięcia przez miasto udziału w subskrypcji nowej emisji akcji łódzkiego towarzystwa elektrycznego sp. akc. oraz zaciągnięcia na ten cel pożyczki. Magistrat dotychczas zasadniczo przeciwny był wypuszczaniu przez Ł. T. E. nowej emisji, gdyż nie posiada odpowiednich kapitałów na zakupienie przypadającej dlań części nowych akcji. Towarzystwo Elektryczne zwróciło się do magistratu z propozycją udzielenia potrzebnej na zakupienie akcji pożyczki, która byłaby spłacana w ciągu 6 lat przy oprocentowaniu rocznym w wysokości 6 proc.

Wzięcie udziału w subskrypcji zostało przez radę miejską zaakceptowane.

Następnie radny Pogonowski zgłosił wniosek domagający się wyasygnowania 50,000 złotych na budowę łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi”.

Z kolei rada miejska przystąpiła do rozpatrzenia następnego punktu porządku dziennego, a mianowicie — zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczki w kwocie zł. 3,560,000 na wykończenie kolonii mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskim.

Zaciągając tę pożyczkę magistrat znalazłby się w bardzo ciężkiej sytuacji, gdyż warunki na jakich pożyczka zostałaby udzielona, spowodowałyby znaczne

datku przemysłowego p. Kozłowski, z którymi delegacja odbyła konferencje, odpowiedzieli, iż sprawa ta w ciągu tygodnia będzie przychylnie załatwiona.

C.

podrożeń czynszu od świeżo wybudowanych mieszkań.

gdy, jak się okazuje, jednopokojowe mieszkanie kosztowałoby miesięcznie zł. 55 gr. 40, dwupokojowe mieszkanie — zł. 83, zaś trzypokojowe mieszkanie — 138 złotych.

Przeciwko zaciągnięciu tego rodzaju pożyczki wystąpił

RADNY WOJEWÓDZKI.

który m. in. zaznaczył:

Nieznaczny tylko procent robotników, dla których właściwie zostały wybudowane domy na Polesiu Konstantynowskim korzysta z tych mieszkań. — W czasie opracowywania planu finansowego była mowa o tem, że należy wyciągnąć z jam, nor i suteryn na Bałutach i Chojnach mieszkających w okropnych warunkach robotników i dać im odpowiednie mieszkania. A w rezultacie okazuje się, że plan finansowy magistratu był nieodpowiednio opracowany, gdyż komorne w domach robotniczych na Polesiu jest zbyt wysokie i robotnik nie może w żaden sposób tyle płacić. A nie trzeba zapominać, że magistrat od wprawdającego się do mieszkania na Polesiu Konstantynowskim robotnika żąda zapłacenia komornego za kwartał zgóry. Dlaczego więc kolonia na Polesiu Konstantynowskim nazywa się kolonią robotniczą, jeśli robotnicy z wyluszczonej właśnie przeze mnie względów nie mogą tam mieszkać? Magistrat zawiódł całkowicie, gdyż poszedł po fałszywej linii i pracował bez planu finansowego.

Na stawiane magistratowi zarzuty odpowiada

PREZYDENT ZIEMIĘCKI.

wyjaśniając, że magistrat musiał zawrzeć odośne umowy latem, kiedy rada miejska była nieczynna, odkładanie bowiem tej sprawy po ferjach byłoby równoznaczne z zaprzepaszczeniem całego sezonu budowlanego.

Do głosowania nad sprawą tą nie doszło, gdyż po wyczerpaniu dyskusji ustalone zostało, że brak jest quorum, wobec czego przystąpiono do dalszych pun-

któw porządku dziennego i m. in. uchwalono:

1) ustalenie na rok 1931 stawek dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków.

2) pokrywanie weksłami należności przedsiębiorców i dostawców wydziału budownictwa oraz kanalizacji i wodociągów.

3) pokrycie weksłami należności za urządzenie mechaniczne dla taniej janki mięsnej.

4) uregulowanie weksłami czynszu dzierżawnego za kwatery dla oficerów garnizonu łódzkiego.

5) koszty wyborów do sejmu i senatu.

6) zatwierdzenie aktów, dotyczących nabycia gruntów na rzecz gminy miejskiej Łódź pod budowę urządzeń kanalizacyjnych.

7) nabycie na rzecz gminy miejskiej Łódź działki gruntu na urządzenie miejskiego cmentarza grzebalnego i inne.

Oświadczenie.

Radny Scheibler nadsyła nam następujące pismo:

Niniejszem oświadczam, iż występuję z frakcji radzieckiej niemieckiej partii socjalistycznej partii pracy, ponieważ kierownictwo tejże partii prowadzi szkoldliwą dla niemieckiej klasy pracującej taktkę. Współpraca z tą frakcją jest dla mnie przeto niemożliwa, gdyż za pracę tę nie jestem w stanie ponieść odpowiedzialności.

Jednocześnie komunikuje, iż składam swój mandat, jako radny rady miejskiej m. Łodzi, przyczem proszę radę miejską o przeprowadzenie ścisłej kontroli subwencji, które zostały udzielone różnym instytucjom na wniosek N.S.P.P.

Powyższe podaję do wiadomości publicznej.

Łódź, d. 25 września 1930 r.

Henryk Scheibler
radny m. Łodzi.

TEATR

MUZYKA / SZTUKA

„Cjankali“ we Lwowie Awantury na sali.

W teatrze „Nowości“ we Lwowie wystąpił „łódzki“ zespół teatralny pod dyktando K. Adwentowicza z premierą sztuki „Cjankali“.

Korporacje studenckie urządziły burzliwe demonstracje. Publiczność przybyła do teatru już w stanie zdenerwowania, gdyż przed gmachem teatru skon-sygnowano silne oddziały policji.

Po drugiej odsłonie akademicy poczęli hałasować. Policja wyprowadziła demonstrantów, a przedstawienie przerwano.

Podczas 5-ej odsłony dał się słyszeć trzask rozbitego szkła. To student politechniki, Dziewoński, syn dyrektora zakładów elektrycznych, rzucił butelkę, napelnioną grzącym płynem.

Wskutek tego opuszczono kurtynę, a policja wezwała publiczność do usunięcia się z widowni.

Po 15 minutach oczyszczono widownię z grzącego płynu i przedstawienie odbyło się do końca.

Policja przytrzymała 6 akademików.

TEATR MIEJSKI.

Dziś przedstawienie zawieszono.

„Spór o sierżanta Grisze“.

Jutro pierwsza premiera sezonu — głośna sztuka Arnolda Zweiga „Spór o sierżanta Grisze“. Rola tytułowa odtworza Jerzy Woskowski główna kobieca (Babka) Irena Horecka.

Pierwsza w sezonie popołudniówka

„Krakowiaczy i górale“.

Widowisko stylowe, dane będzie w niedzielę o godz. 4 po południu po cenach najniższych.

TEATR KAMERALNY.

Dziś przedstawienie zawieszono.

Sobotnia premiera „Tempa ponad sto“.

Jutro na otwarcie nowego sezonu — premiera nowej komedii aktualnej Fr. Cammermeyer'a „Tempo ponad sto“ z Zygmuntem Nowakowskim w głównej roli męskiej. W głównej roli kobiecej — Hilda Skrzydłowska, w drugiej męskiej — Kazimierz Szubert.

TEATR POPULARNY.

Premiera „Płomienną noc Antonii“.

Dziś, w piątek, premiera komedii współczesnej autora węgierskiego Laengyela „Płomienna noc Antonii“ z p. Relewicz - Ziemińska w popisowej roli.

Pierwsza w sezonie popołudniówka

„Eros i Psycho“.

W niedzielę o godz. 4 popołudniu po cenach od 75 gr. do 2 zł. 50 „Eros i Psycho“.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

ul. Piotrkowska Nr. 295.

Dziś, w piątek, jutro w sobotę i niedzielę ostatnie przedstawienia melodramatu w 9 odsłonach p. t. „Niewinnie skazany“ pod reżyserią J. Piłarskiego.

TRUPA WILEŃSKA.

Przed wyjazdem do Wiednia, wileńczycy dają ostatnie przedstawienia. Dziś, w piątek, o godzinie 9-ej wiecz. dana będzie po raz ostatni arcywesoła, pełna humoru i życia komedia M. Lifszycy „Opowieść o Herszlu z Ostropola“. Jutro, w sobotę 3 przedstawienia. O godz. 12-ej po rano „Shylok“ Shakespear (Po cenach najniższych). O godz. 4-ej po poł. „Golem“ Lejwika (Po cenach popularnych). O godz. 9-ej wiecz. „Kidusz Haszem“ Szaloma Asza.

TEATR REWII „DOBRY WIECZÓR“

Dziś ciesząc się niesłabnącym powodzeniem rewia p. t. „Z Franciszkańskiej na Kopernika“. Udział przyjmuje cały zespół.

Rewie starannie wyreżyserował Stefan Laskowski, zapowiada p. Aleksander Kon, tańce i ewolucje układu baletmistrza Nortch.

Początek przedstawień o godz. 7.30 i 9.30, w soboty, niedziele i święta o 5.30, 7.30 i 9.30. Przedprzedaż biletów odbywa się w biurze „Reklama Polska“, ul. Piotrkowska 101, tel. 126-89, od 11 rano do 4 po poł.

DRUGI KONCERT MISTRZOWSKI.

Muzyczna Łódź z niecierpliwością oczekuje już drugi koncert mistrzowski, na którym wystąpi słynny kwartet drezdeński, stanowiący w stolicach zagranicznych wielką sensację artystyczną. Kwartet drezdeński wysunął się obecnie na pierwsze miejsce i odnosi ogromne sukcesy artystyczne we wszystkich miastach Europy. Koncert odbędzie się w sali Filharmonji w piątek, dnia 3-go października o godzinie 8.30 wieczorem.

„KAMELEON“

W najbliższym czasie w lokalu teatralnym przy ul. Sienkiewicza Nr. 40 (lokal dotychczasowego „Chochlika“), otwarty zostanie nowy teatr rewijowy pod nazwą „Kameleon“.

Będzie to placówka literacko - artystyczna o charakterze „teatru miniatur“, uprawiająca zarówno ciętą satyrę polityczną, jak też beztronski humor, śpiew, taniec i t. d.

Doborowy zespół, złożony z najlepszych sil rewijowych stanowi rekojmie wysokiego poziomu. Kierownictwo literacko - artystyczne spoczywa w rękach Jana Zandmera. Szczegóły podamy wkrótce.

Pierwszy Dźwiękowy Kino - Teatr w Łodzi

„SPLENDID“

Dziś premiera!

Drugi przebój naszego sezonu

Pierwsza Europejska Dźwiękowa

OPERETKA

wyt. „UFA“

Walc Miłości

udział biorą niezrównana para kochanków:

LILIANA HARWEY

która poraz pierwszy przemówi do nas z ekranu,

WILLI FRITSCH

ulubieniec publiczności

oraz znakomite siły operetkowe niezrównani:

GEORG ALEKSANDER, HANS JUNKERMAN

Bogata wystawa — Szampański humor — Szlagierowe piosenki
Między innymi wykonane będą ostatnie przeboje:

1) „Walc Miłości“

odśpiewany i odtąńczony przez Lilianę Harwey i Willi Fritscha

2) „Ty jesteś najładniejszą dziewczyną“

odśpiewany przez Georga Aleksandra i Willi Fritscha.

3) „Bobby-galop“

ostatni szlagier amerykański wykonany przez cały zespół.

4) „Wesoły Foxtrott“

odtąńczony przez balet z udziałem Liliany Harwey i Willi Fritscha

Początek w dni powszednie o godz. 6, 8 i 10 wiecz.

w soboty i niedziele o g. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

Passe-partout i bilety ulgowe nieważne do odwołania

Wydatki i dochody państwa w sierpniu roku bieżącego.

Główny Urząd Statystyczny podaje, że wydatki państwa w sierpniu r.b. wyniosły ogółem 214.502 tys. zł., a więc o 17.260 tys. zł., mniej, niż w sierpniu roku 1929, kiedy wydatki te wyniosły — 231.762 tys. zł.

Wydatki zwyczajne w sierpniu r.b. wyniosły 203.946 tys. zł., a więc zmniejszyły się w porównaniu z sierpniem 1929 r. o 10.625 tys. zł., w sierpniu r. ub. wyniosły bowiem — 214.571 tys. zł. Wydatki nadzwyczajne w sierpniu r.b. wyniosły 10.556 tys. zł., podczas gdy w sierpniu 1929 r. — 17.191 tys. zł., a więc w roku bieżącym zmniejszyły się o 6.635 tys. zł.

Wydatki na administrację pochłonęły w sierpniu r.b. — 213.374 tys. zł., podczas gdy w sierpniu 1929 r. — 230.542 tys. zł., a więc w r.b. zmniejszyły się o 17.168 tys. zł., wydatki przedsiębiorstw wyniosły w sierpniu r.b. 1.128 tys. zł., podczas gdy w sierpniu 1929 r. 1.220 tys. zł., a więc mniej o 92 tys. zł.

Dochody Państwa w sierpniu r.b. wyniosły ogółem 215.193 tys. zł. podczas gdy w sierpniu 1929 r. 233.061 tys. zł.

Dochody zwyczajne w sierpniu r.b. wyniosły — 199.767 tys. zł., nadzwyczajne — 15.425 tys. zł., dochody administracyjne wyniosły w sierpniu r.b. 131.972 tys. złotych, wpływy do Skarbu Państwa od przedsiębiorstw państwowych — 12.271 tys. zł., od monopolii państwowych — 70.990 tys. zł.

Poprawa w branży radiowej.

Po wyraźnym zastojem w handlu aparatami radiowymi w miesiącach letnich — już od pierwszych dni września zaznaczyła się wyraźna poprawa.

Liczba zakupów w handlu radio-sprzętem w miesiącu wrześniu r.b. przebiega prawdopodobnie ogólną liczbę zakupów tych artykułów w ciągu miesiąca — czerwca, lipca i sierpnia razem.

Z pośród sprzedawanych aparatów największym powodzeniem cieszą się detektory, ze względu na niskie ceny, oraz brak kosztów eksploatacji aparatu, tem więcej, że również i detektory sprzedawane są na raty.

Mimo kryzysu — również i drogie aparaty radiowe mają pewien zbytni, tu jednak sprzedające na raty kupiectwo jest nader ostrożne i — po doświadczeniach pierwszych miesięcy roku bieżącego — przyjmuje w eksle bardzo oględnie. Nabywcy, wpłacający całą należność gotówką, otrzymują pewien rabat.

Jak wynika z obliczeń urzędu pocztowego w Łodzi — w ciągu r.b. do końca grudnia włącznie, liczba zarejestrowanych radioaparatów przekroczy winna cyfrę 15.000. Z kół kompetentnych informują, że liczba właścicieli aparatów niezarejestrowanych jest co najmniej taka sama, o ile nie większa. (a).

WARTOŚĆ NIERUCHOMOŚCI BANKÓW PRYWATNYCH.

Warszawa, 25 września.

Ogólna wartość bilansowa nieruchomości 6-ciu wielkich banków w Polsce wynosi około 50 milionów złotych. Należy nadmienić, że faktyczna wartość tych nieruchomości znacznie przewyższa bilansową.

Jeden z największych banków polskich o kapitale zakł. 20 milionów zł. posiada nieruchomości na sumę około 20 milj. złotych. Następnie idzie Bank Handlowy, który prawie połowę kapitału ulokował w nieruchomościach.

Wartość nieruchomości Banku Zachodniego figuruje w bilansie w sumie przeszło 7 milionów złotych. Pozostałe banki wykazują w swych bilansach nieruchomości o wartości od 2—4 milj. złotych.

Trupa Wileńska

SALA FILHARMONJI

DZIŚ o godz. 9-ej wiecz.
„Opowieść o Herszlu z Ostropola“ M. Lifszycy.
JUTRO o godz. 12 w pol. po cenach najniższych
„Shylok“ Shakespear
JUTRO o godz. 4 po pol. po cenach popularnych
„Golem“ Lejwika.
JUTRO o godz. 9-ej wiecz.
„Kidusz Haszem“ Szaloma Asza

WRZESIEŃ
26
PIĄTEK

Dziś Cypriana
Jutro Kosmy

Wschód słońca 5.27
Zachód słońca 17.29
Wschód księżyca 11.11
Zachód księżyca 19.14
Długość dnia 11.58
Ubyłownia 4.47

Rejestracja rocznika 1912

Kto ma się zgłosić dziś.

Dziś, w piątek dnia 26 września 1930 roku, do rejestracji w lokalu Biura policyjno-wojskowego (Piotrkowska 212) w godzinach od 8-ej rano do 15-ej winni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1912 roku, zamieszkałi na terenie 5-go komisariatu których nazwiska rozpoczynają się od liter: R. S. Sz. T. i zamieszkałi na terenie 14-go komisariatu których nazwiska rozpoczynają się od liter: H. CH. I. J. K. L. Ł.

Znów milionowy spadek?

Zmarły w stolicy Chile — Santiago polak, Jan Iwonko pochodzi ze wsi Wisłok pod Łodzią, gdzie do dnia dzisiejszego posiada licznych krewnych. Jan Iwonko, który przybył do Chile przed 30 laty, jako ubogi emigrant, dorobił się tam wielkiego majątku, który w chwili jego śmierci wynosił 45 milionów złotych. Olbrzymi ten spadek jak się dowiadujemy, dziedziczą syn jego oraz córka, zamieszkała dotychczas w Wiskitnie.

Szczęśliwy los.

Jak nas informują los nr. 199627, na który padło zł. 10000. — został zakupiony w kolekturze B. Weinberg Piotrkowska 42 i 163 przez trzech urzędników jednej z poważniejszych instytucji bankowych w Łodzi.

Kontrola owocarni.

Wobec stwierdzenia że właściciele owocarni nie przestrzegają przepisów, dotyczących zabezpieczenia owoców przed muchami, kuzem, brudem i t.d. podjęta została kontrola owocarni, dokonywana przez komisję sanitarną.

Dotychczas spisano już kilkanaście protokołów. Dalsza kontrola trwa. (a)

Dziś wypłata należności za prace spisowe.

Magistrat komunikuje, że wypłata należności za prace przy sporządzaniu list wyborców do sejmu i senatu dokonana będzie w piątek, dnia 26 b. m. od godz. 16-ej w głównej kasie miejskiej (Plac Wolności Nr. 14) — w podwórzu.

Zgłaszający się winni posiadać wystawione przez referat wyborczy asygnaty oraz jakikolwiek dowód tożsamości.

SYNAGOGA W WOJSKOWYM WIEZIENIU ŚLEDZCZYM.

W wojskowym więzieniu śledczym, oprócz kaplicy rzymsko-katolickiej dla użytku więźniów, staraniem komendanta więzienia, kpt. Kurka została wybudowana synagoga dla użytku więźniów.

ZŁODZIEJE GRASUJĄ W PRZEDPOKOJACH.

Wczoraj nieznanymi sprawcy przy pomocy podrobionych kluczy dostali się do mieszkania p. Berkowicza przy ulicy Zachodniej 72, skąd skradli z przedpokoju wiszące tam palta wartości około 1000 złotych. (p)

ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTEK przy Główn. R. Sobolewskiej - Konopczyńskiej w Łodzi

WZYWA WSZYSTKIE ABSOLWENTKI tego gimnazjum do przybycia na

Doroczne Walne Zebranie

mające się odbyć w niedzielę, dnia 28 września r. b. punkt o godz. 11-ej rano w lokalu szkoły (ul. Łódzka 90).

Zw. zaw. „Praca” poparł rząd przy wyborach. Wczorajsze obrady delegatów fabrycznych.

Wczoraj odbyło się zebranie delegatów fabrycznych związku „Praca”, na którym omawiano sprawę wszczętej akcji w przemyśle włókienniczym oraz sprawę wyborów do sejmu i senatu.

Sprawy powyższe referował kierownik związku p. Kazimierzak, który, omawiając sprawę akcji strejkowej wskazał, iż akcja ta zatoczyła już obecnie szersze kręgi. Przemysłowcy podporządkowali się uchwałom związków, i płace zostały wyrównane w myśl obowiązującej umowy.

Omawiając sprawę wyborów do sejmu i senatu, mówca wskazał, że NPR-lewica popierać będzie ideę Marszałka Piłsudskiego, w tym celu ażeby rząd był silny i ustaty w przyszłości wszelkie bezprawia i tem samem aby zaprowadzić w Polsce spokój i dobrobyt klasy robotniczej. (p)

N.P.R. lewica radzi

W niedzielę 28 b.m. odbędzie się w Łodzi konferencja delegatów NPR-lewicy i związków zawodowych „Praca”. Złożą sprawozdanie przedstawiciele N.P.R.-lewicy, biorący udział w konferencjach w Warszawie.

Na konferencji niedzielnej zapadnie ostateczna decyzja co do stanowiska przy wyborach. (a)

Komitety wyborcze

b. wojskowych.

Naskutek powziętej uchwały przez Federację związków obrońców ojczyzny organizacje b. wojskowych, na całym terenie Łodzi i województwa, tworzą komitety wyborcze b. wojskowych. Komitety te będą w ścisłym kontakcie z B. B. W. R. (a)

Kolejarze z B. B.

Onegdaj w lokalu Związku urzędników kolejowych przy ul. Piotrkowskiej 108 odbyło się zebranie delegatów zw.: urzędników kolejowych drużyn kondukt. zrzeszenia samopomocy pracowników kolejowych węzła łódzkiego. Postanowiono jednogłośnie zablokować się do akcji wyborczej i zgłosić swój akces do rady grodzkiej BBWR. (a)

Pocztowcy i telegrafici.

W pierwszych dniach przyszłego tygodnia odbędą się narady pracowników poczt i telegrafu oraz niższych funkcjonariuszy pocztowych, celem zajęcia stanowiska wobec zbliżających się wyborów. Najprawdopodobniej pójdą do wyborów wspólnie z BB. zależne to jest jednak od decyzji, powziętej przez ogół pracowników poczt i telegrafów. (a)

100-letnia rocznica powstania listopadowego połączona będzie z uroczystym odsłonięciem pomnika Kościuszki.

W dniu 23 września r. b. prezes rady miejskiej inż. Jan Holcgreber, zwołał posiedzenie organizacyjne komitetu obchodu 100-ej rocznicy powstania listopadowego. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, wojskowości, duchowieństwa, organizacji zawodowych i społecznych, zrzeszeń i t. d.

P. Holcgreber zaznajomił zebranych z projektem programu obchodu w Warszawie, poczem w wyniku obrad uchwalono zorganizować obchód w ramach programu warszawskiego.

Postanowiono w pierwszym rzędzie połączyć obchód setnej rocznicy powstania listopadowego z uroczystością odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki.

Opracowanie szczegółowego programu obchodu powierzono komitetowi wykonawczemu, w skład którego weszli pp. ławnik Adamski, prezes sądu okręgowego — Belżyński, starosta Dvehdalewicz,

prez. Dubanowiczowa, adw. Fichna, kurator Gadomski, dyr. Gorczyński, red. Gumkowski, prezes Holcgreber, prof. Lorenc, gen. Olszyna-Wilczyński, dyr. Rundo, dyr. Wolczyński, ks. biskup Tymieniecki, prezydent Ziemięcki.

Bezpośrednio po posiedzeniu komitetu ogólnego odbyło się posiedzenie komitetu wykonawczego, którego prezydium ukonstytuowało się następująco: przewodniczący — prezes Holcgreber, wiceprezesi: gen. Olszyna-Wilczyński i kurator Gadomski, sekretarz dyr. Rundo.

Komitet postanowił w wyniku dłuższej dyskusji urządzić obchód rocznicy listopadowej w dniu 29 listopada, zaś uroczystość odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki w dniu 30.

Komitet opracował szkicowy projekt programu uroczystości, odkładając ustalenie szczegółów uroczystości do następnego posiedzenia.

Centrolew

W przyszłym tygodniu odbędzie się w Łodzi kilka wieców, zorganizowanych przez „Centrolew”. Na wiecach tych przemawiać będą przedstawiciele PPS. i NSPP, którzy na terenie Łodzi w łącznej reprezentują „Centrolew”. (b)

Endecja.

W kołach narodowej demokracji w naszym mieście sprawa wyborów dopiero w przyszłym tygodniu nabierze realnych kształtów.

Dotychczas odbywają się tylko prywatne rozmowy i nieobowiązujące konferencje z różnymi organizacjami co do ewentualnego wspólnego wystąpienia.

Sjonisci

Dziś odbędzie się pierwsze posiedzenie egzekutywy bloku sjonistycznego w sprawie dalszych posunięć wyborczych. Na porządku dziennym znajduje się sprawa kooperacji z innymi ugrupowaniami. Dopiero na podstawie uchwał, jakie będą powzięte na naradzie rozpoczną się ewentualne pertraktacje o rozszerzenie podstaw bloku. Wszelkie pogłoski o tem, jakoby blok sjonistyczny upoważnił kogoś do rokowań z „Agudą”, jak również o roli jakiegoś „cadyka” w tych rzekomych rokowaniach, są czcym wyśmiewaniem, jak nas informują ze sfer najmiarodajniejszych. b.

Komitet wyborczy „Poalej Sjon lewicy”.

Odbyła się narada „Poalej-Syon” lewicy przy udziale przedstawicieli związków zawodowych.

Utworzono komitet wyborczy, na czele którego stanął radny Holenderski. W najbliższych dniach odbędzie się wiec p. n. „Dlaczego blok socjalistyczny nie doszedł do skutku”. (b)

Komitet wyborczy „Bundu”.

Odbyło się konstytuujące posiedzenie komitetu wyborczego „Bundu” z udziałem przedstawicieli związków zawodowych, instytucji kulturalnych i organizacji młodzieży.

Przewodniczącym komitetu wyborczego został wybrany radny Poznański. Wybrano egzekutywę, złożoną z 12 osób. (b)

Wyłożenie spisu wyborców.

Jutro wyłożone zostaną we wszystkich obwodowych komisjach wyborczych zarówno w Łodzi, jak w okręgu, spisy wyborców, uprawnionych do głosowania. Godziny urzędowania obwodowych komisji wyborczych uzależnione są od poszczególnych przewodniczących lecz uzależnione być muszą od potrzeb danego obwodu. W każdym razie godziny urzędowania trwać będą przeważnie od godz. 4-ej po poł. do 10-ej wieczór.

Komisje obwodowe na prowincji urzędować będą w zależności od warunków lokalnych, na terenie każdej komisji. Listy wyborców wyłożone będą w obwodowych komisjach wyborczych do dnia 10 października r.b. i w tym czasie winni zainteresowani sprawdzić, czy nie zostali pominięci w spisie. (a)

Pracownicy umysłowi będą leczyć się także w godzinach wieczornych.

W swoim czasie rada okręgowa pracowników umysłowych w Łodzi, wystąpiła do łódzkiej kasy chorych z żądaniem udostępnienia pracownikom umysłowym udzielania porad lekarskich poza godzinami pracy, t. zn. w godzinach wieczornych.

Władze kasy chorych potraktowały przychylnie ten postulat i sprawę tę załatwiła przez zorganizowanie w jednej z poliklinik, położonych w śródmieściu, ambulatorjum wieczorowego. (p)

Czytanie „EXPRESS WIECZORNY”

Entuzjastycznie przez Łódź przyjęty film

HALKA

zostaje na ekranie jeszcze dni kilka

W sobotę i niedzielę seanse o godz. 12 i 2-ej po 75 gr i 1 zł, o godz. 4, 6, 8 i 10-ej z pełną ilustracją muzyczną i śpiewną pod dyktando Teodora Rydera.

TWOJE DZIECI UCZĄ SIĘ W OJCZYSTYM JEZYKU. CZYS POMYŚLAŁ O TRAGEDJI MATEK, KTÓRYM OBCA SZKOŁA WYKRADA DUSZĘ DZIECKA?!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

„Grzeczność“, która skończyła się kryminałem...

Jankiel Rozenblum, z zawodu handlarz, był w stałym kontakcie z Michałem Kuśmierskim, kupcem z Pabianic. Ponieważ obaj kupcy żyli z sobą b. dobrze, przeto grzecznościowo żwrowali sobie nawzajem weksle.

W marcu r. b. Rozenblum otrzymał zawiadomienie o płatności weksla na zło tych 100, wystawionego w roku ubiegłym. Po wykupieniu weksla Rozenblum przekonał się, że podpis jego został na wekslu sfałszowany. Ponieważ Rozenblum był przeświadczony, iż fałszerzem był Kuśmierski, przeto sprawa powędrowała do prokuratora.

W dniu wczorajszym Kuśmierski znalazł się na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi. Oskarżony nie przyznał się do winy. Ponieważ jednak biegły kaligraf ustalił, że podpis wystawcy Rozenbluma został wykonany ręką Kuśmierskiego — sąd skazał 38-letniego Michała Kuśmierskiego na 1 miesiąc więzienia. (a)

Kradł mydło, aby zaspokoić...głód

P. Ludwikowi Wójtowiczowi, właścicielowi fabryki mydła na ul. Gdańskiej 79, doniesiono przed kilku miesiącami, że jeden z jego pracowników, 31-letni Józef Joachimiak, systematycznie kradnie mydło i sprzedaje je na mieście.

P. Wójtowicz przeprowadził na własną rękę śledztwo i ustalił, iż Joachimiak istotnie ma na sumieniu inkryminowane mu czyny. Zwrócił się więc do policji.

Joachimiaka aresztowano. Jak się okazało w ciągu kilku miesięcy przywłaszczył on sobie mydło na ogólną sumę około 1000 złotych.

Wczoraj Joachimiak stanął przed sądem okręgowym.

Joachimiak na sprawie przyznał się do winy.

— Zarabiałem bardzo mało — tłumaczył się. — Pensja nie wystarczała mi na utrzymanie jednej osoby, a ja musiałem myśleć o żonie i dzieciach. Kradłem, aby zaspokoić ich głód. Nie mogłem znaleźć innego wyjścia... Wobec przyznania się oskarżonego świadków nie badano.

Sąd skazał Joachimiaka na sześć miesięcy więzienia, zawieszając mu wykonanie kary na przeciąg pięciu lat. (as)

Wyrodnny syn usiłował samordować oca.

W dniu 17 maja r. b. posterunek P.P. w Łęczycy zaalarmowany został wiadomością, że w mieszkaniu Florczaków przy ul. Łódzkiej ma miejsce krwawa awantura rodzinna.

Przybyli do mieszkania policjanci za stali 20-letniego Stanisława Florczaka, z tasakiem w ręku oraz leżącego na ziemi w kałuży krwi oca 40-letniego Florczaka.

Wyrodnny syn został obezwładniony i odstawiony do aresztu.

Wczoraj Stanisław Florczak skazany został na cztery miesiące więzienia, z zaliczeniem aresztu prewencyjnego. (a)

Katastrofa kolejowa pod Koninem.

Wczoraj w godzinach wieczorowych miała miejsce na stacji Kramsk pow. konińskiego katastrofa kolejowa, która na szczęście obeszła się bez ofiar w ludziach. Na stacji pociąg zderzył się z Poznania najeżdżał na inny pociąg wskutek wadliwego nastawienia zwrotnicy.

Skutki zderzenia były fatalne, 4 w gony pociągu naładowanego towarami zostały doszczętnie rozbite.

Na miejsce wypadku delegowana została komisja śledcza, która zbada przyczyny katastrofy. (w)

Z KOŁA POLEK.

Koło Polek, oddział w Łodzi, komunikuje niniejszym, że praca w klubie dziewczęcym (Świe tlicy) rozpoczęła się już od 8 września r. b.

Jednocześnie koło podaje do wiadomości wszystkich członkiń, że posiedzenia odbywają się, jak zwykle, co wtorek o godz. 6-jej wieczorem.

Groźny pożar w śródmieściu. Robotnicy uratowali gmach fabryki przy ul. Gdańskiej.

Wczoraj o g. 4 minut 30 po południu centrala straży ogniowej otrzymała telefoniczny meldunek o groźnym pożarze gmachów fabrycznych przy ul. Gdańskiej 133. Na posesji tej znajdują się przedsiębiorstwa Lorenza i Hauka, fabryka pończoch D. Grinberga, tkalnia Epsztaja i fabryka tasiemek Sperlinga.

Przedział firmy Lorenz i Hauk mieści się w oddzielnym trzypiętrowym budynku. Robotnicy tej fabryki, zatrudnieni na trzecim piętrze, w czasie swej pracy

ZAUWAŻYLI PŁOMIENIE. buchające z pod jednej z maszyn. Skoczyli oni natychmiast po gaśnicę, chcąc

ugasić pożar. Ogień rozprzestrzenił się jednak bardzo szybko. Już po kilku minutach przybrał bardzo poważne rozmiary. Robotnicy mimo gryzącego dymu i groźącego im niebezpieczeństwa nie przerwali swej akcji ratunkowej. Pracowali oni na miejscu w ogólnej liczbie 30 osób do chwili przybycia sześciu oddziałów straży ogniowej.

Dzięki tej ich akcji, **BUDYNEK FABRYCZNY ZOSTAŁ OCALONY.**

Strażacy przedewszystkiem zabezpieczyli wszystkie sąsiednie budynki, łącząc je z magazynami surowca firmy Lorenz i Hauk, znajdującymi się w bezpośred-

niem sąsiedztwie z ich przedsiębiorstwami.

Po pewnym czasie skoncentrowali oni całą akcję na płonącym budynku. Około g. 6 pożar począł już tracić na sile. Trzecie piętro przedsiębiorstwa uległo w pełnym zniszczeniu. Znajdowały się tam cztery salifaktory, które obecnie już będą niezdadne do użytku.

Splonął również duży zapas surowca.

Właściciele fabryki obliczają swe straty na sumę około 8.000 dolarów. Jak ustaliło dochodzenie, pożar wybuchł skutkiem zapalenia się odpadków na salifaktorze. (dg)

Zwłoki przejechanych dzieci zostały poddane sekcji. — Urząd prokuratorski wytoczył dochodzenie motorniczym.

Jak już donosiliśmy, onegdaj został zabity przez tramwaj, w chwili gdy przebiegał przez jezdnię 8-letni Jurek Karo przed domem przy ulicy Piotrkowskiej 30.

Trupa przewiozła „Ostatnia Posługa“ do domu przedpogrzebowego przy ul. Brzezińskiej, skąd nastąpić miał pogrzeb zabitego.

O godz. 1 p.p. poczęły gromadzić się uczestnicy pogrzebowego konduktu w ilości około 1000 osób, z udziałem uczniów trzech gimnazjów żydowskich, gdyż zmarły tragicznie Karo był uczniem klasy „C“ jednej ze wspomnianych

szkół.

W chwili gdy miał ruszyć z domu przedpogrzebowego na cmentarz kondukt żałobny, przybyły funkcjonariusz 5 komisariatu oświadczył, iż z polecenia urzędu prokuratorskiego nie zezwala na pochowanie zwłok, gdyż zwłoki obowiązuje jest przewieźć do prosektorjum, celem dokonania sekcji zwłok.

Po upływie kilkunastu minut, gdy tłum się rozszedł, policja przewiozła zwłoki specjalną karetką pogotowia ratunkowego do prosektorjum miejskiego, gdzie o godz. 5.30 lekarz sądowy dr. Hurwicz dokonał sekcji zwłok.

Jak nas informują urząd prokuratorski w Łodzi pociągnął do odpowiedzialności sądowej motorniczego, który był sprawcą wypadku.

Identycznie przedstawia się sprawa z drugim niedoszłym pogrzebem tragicznie zmarłej 5-letniej Gieni Ajzykiewicz, śmiertelnie przejechanej przez tramwaj przy ul. Nowomiejskiej 27. I tutaj władze policyjne nie dopuściły do pogrzebu, przewożąc zwłoki zabitej do prosektorjum miejskiego.

Motorniczemu Władysławowi Kamińskiemu urząd prokuratorski również wytoczył dochodzenie. (p)

Epileptyk w wojsku i pod sądem powodował skandale w stanie nerwowego podrażnienia. — Sąd uniewinnił chorego człowieka.

W dniu 5 października 1929 roku w koszarach 31 pułku strzelców kaniowskich, szeregowiec 27-letni Stanisław Mroczek obecnie rezerwista, odmówił spełnienia rozkazu, wydanego przez sierżanta Władysława Michalaka. Wówczas przybył na salę szef kompanii st. sierżant Stefan Rumiński, Mroczek nie stanął przed nim na baczność a nawet słownie go obraził.

W momencie, gdy szef kompanii polecił zawezwać dyżurnego podoficera, celem aresztowania opornego szeregowca, Mroczek rzucił się na szefa i dwukrotnie go uderzył, poczem zerwał mu naramienniki z munduru i rzucił w szefa drewnianym taburetem. Rumiński chwycił w powietrzu taboret poczem zbliżył się do Mrocza, chcąc go obezwładnić.

Wówczas Mroczek rzucił mu w głowę żelazny kociołek, znajdujący się na sali. Cios nie trafił, gdyż R. zasłonił się taburetem.

Przy pomocy sierżanta Michalaka udało się szefowi kompanii przewrócić na

łóżko krewkiego strzelca a następnie oddać go w ręce nadbiegłej warcie. Sprawa poszła do sądu i była rozpatrywana w dniu 30 stycznia 1930 r. Skazano Mrocza na rok więzienia.

Mroczek zaapelował. Wyrok został uchylony.

Wczoraj powyższa sprawa znalazła się poraz wtóry na wokandzie wojskowego sądu okręgowego w Łodzi.

Na przewodzie sądowym świadkowie stwierdzili, że krytycznego dnia, kiedy warta przybyła w celu aresztowania Mrocza,

leżał on na łóżku z pianą na ustach. Matka oskarżonego wyjaśniła, że syn jej Władysław Mroczek w czasie wojny z bolszewikami wstąpił do wojska polskiego jako ochotnik i nabawił się choroby nerwowej. Po powrocie z wojska do domu miał stale

ataki epileptyczne. Obrońca oskarżonego dołączył do sprawy zaświadczenie, że Mroczek podczas służby w wojsku był stale chory.

Sąd po rozpoznaniu sprawy uniewinnił Władysława Mrocza, motywując, iż działał on pod wpływem rozstroju nerwowego.

Mroczek aż do czasu ostatecznego rozpatrzenia sprawy przez sąd przesiedział w więzieniu śledczym 8 miesięcy. (p)

SPROSTOWANIE.

Zarząd Związku lekarzy obwodu łódzkiego prostuje notatkę i prosi o sprostowanie w jednym z najbliższych numerów „Republiki“, zamieszczoną w „Republice“; w składzie zarządu związku lekarzy opuszczono nazwisko dr. Wolfsona Mojżesza — wiceprezesa Związku.

Dr. JAN POLAK

ul. 6-go Sierpnia 22
telef. 164-21

powrócił.

DZWIĘKOWE

Nieodwołalnie poraz ostatni!

Dwa nadprogramy:
dźwiękowy tygodnik „Paramounta“. — Początek seansów w dni powszednie od 4-jej, ostatni o g. 10.15 wiecz. w soboty, niedziele i święta o g. 12-jej w poł., ostatni seans o g. 10.15 w. — Ceny miejsc na porankach niższe. — Passepartoutprzez urzędowych oraz bilety wolnego wejścia nieważne.

Pierwszy polski film dźwiękowy 100%, mówiony w twórci zagranicznej „Paramount“ p. t.

„TAJEMNICA LEKARZA“

pg. scenarjusza Jamesa Barriego, dialogi Włodzimierza Perzyńskiego. Zdjęć dokonano na aparatach systemu Western Electric.

W rolach głównych najświetniejsi artyści teatrów stołecznych:

Marja Garczyńska, Kazimierz Junosza Stępowski, Ludwik Solski, Zbyszko Sawan.

PAMIĘTAJ, ZE ROK 1930 JEST ROKIEM CZCI DLA MOWY OJCZYSTEJ!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą“, na konto R. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Kartelizacja włókiennictwa niemieckiego.

Świeże zaczątki ruchu kartelistycznego we włókiennictwie łódzkim natrafiają już — jak łatwo było przewidzieć — na wewnętrzną walkę w samym aparacie produkcyjnym przemysłu. Jedna i druga strona odwołuje się do opinii publicznej i czynników, które przez pewne elementy swej polityki mogą wywrzeć skuteczną presję w tym lub innym kierunku.

W Niemczech, gdzie więzy organizacyjne, czy to w postaci porozumienia kartelu, czy syndykatu, zdawna już objęły wszystkie szczeble przemysłu i handlu włókienniczego — tarcia tak w obrębie włókiennictwa, jak i z odbiorcą zewnętrznym są bardzo ostre. Skłoniło to komisję ankietową niemiecką do zbadania monograficznie sytuacji kartelowej w przemyśle tekstylnym.

Sprawozdanie znane nam niestety jedynie narazie z obszerniejszych notatek prasowych pozwala uchwycić niektóre interesujące wiadomości.

Oczywiście, kartelizacja i tutaj wywołana została trudnością zbytu czyli nadprodukcją, przynajmniej względna.

Charakterystyczne jest, że kartele restryngują urządzenie nowych zakładów oraz instalowanie nowych maszyn. Wskutek tego niektóre działy włókiennicze już od kilku lat zachowały swój niezmienny stan uzbrojenia technicznego.

W obrębie tego stabilizowanego stanu posiadania następuje koncentracja przedsiębiorstw obejmujących coraz większą ilość wrzecion względnie krośien.

Systemy cen ustalone przez kartele są bardzo płynne i zmienne. Tyczy to w mniejszym stopniu oczywiście dalszych faz produkcji (np. konfekcji), t. j. tam, gdzie koszty uszlachetnienia są stosunkowo wyższe. W wyższym natomiast stopniu tyczy to przemysłu przerabiającego bezpośrednio surowiec i zależnego od zmiennych cen surowca, a więc przedzielnictwa.

Organizacje mają naogół charakter kartelu; typ syndykatu posiadają organizacje przemysłu jutowego, lnianego, również niciarnie bawełniane.

Ciekawy jest stosunek zorganizowa-

nego przemysłu do handlu, względnie wpływ tych organizacji na formę handlu włókienniczego.

Skartelizowane przemysły z małymi wyjątkami nie sprzyjają rozwojowi handlu hurtowego, oddając swe fabrykaty bezpośrednio niższemu szczeblom handlu. Zwłaszcza tyczy to wytworów dalszych faz produkcji, gdzie zmienność upodobań (moda) nie pozwalają na tworzenie dużych zapasów towaru u kupców.

Ankieta konstatuje fakt postępującego jednania się handlu z tendencjami kartelistycznymi przemysłu. Ciekawe, iż ankieta konstatuje jako psychologiczny wpływ kartelizacji przemysłu na kupiec two osłabienie ducha spekulacyjnego przy skierowaniu całej energii na walkę o wysokość rabatu.

Z dużym prawdopodobieństwem można przyjąć, że i u nas koncentracja organizacyjna przemysłu w podobny sposób wyrazi się na stosunkach przemysłu z handlem. Podobnie jest zresztą w naszych dawniej skartelizowanych działach produkcji.

Giełda pieniężna.

Warszawa, 25 września.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było bardzo małe przy tendencji słabszej. Dolarem gotówkowym obracano po kursie 8.94 i pół, wyplata telegraficzna na New Jork (kabel) — nie notowana z braku zapotrzebowania. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin — 212.42. Notowano dewizy: Gdańsk — 173.39, Amsterdam — 359.72, Londyn — 43.35 1/4, New Jork — 8.912, Paryż — 35.03, Praga — 26.47 1/2, Sztokholm — 239.67, Zurych — 173.06 i pół, Wiedeń — 125.91, Medjolan — 46.72. W obrotach prywatnych dolar gotówkowy 8.95 — 8.96, rubel złoty — 4.70 i pół, rubel srebrny — 1.87, bilon — 0.87, czerwoniec 8.60.

AKCJE. Na rynku akcyjnym panowała tendencja mocniejsza, za wzięciem akcji Banku Polskiego, które się obniżyły. Notowano: Bank Polski — 164, Bank Handlowy — 110, Kijewski i Schoitze — 45, Częstocice — 33 i pół, Cukier — 31, Węgiel — 40, Norblin — 48, Rudzki — 13, Starachowice — 12 i pół, (pod koniec zebrania giełdy chciano płacić 13). Ponadto dokonano kilku drobnych tranzakcyj akcjami Modrzejowa po kursie 8.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów lokacyjnych tak państwowych jak i prywatnych obrotów były zwiększone przy tendencji mocniejszej. Głównie zwykowały 8 proc. L. Z. m. Warszawy, zaś z prowincjonalnych nieco mocniejsze były 10 proc. L. Z. m. Lublina. Notowano: 4 proc. pożycz. inwestycyj na premjowa — 110 i pół, 5 proc. pożycz. premjowa dolarowa — 58.75 — 57.50 — 58, 5 proc. pożycz. konwersyjna — 55 i pół, 5 proc. pożycz. kolejowa — 48 i pół, 7 proc. pożycz. stabilizacyjna 89, 10 proc. pożycz. kolejowa — 103 i pół, 4 proc. L. Z. Ziemięskie — 43, 4 i pół proc. L. Z. Ziemięskie — 54.75 — 54 — 54.25, 5 proc. L. Z. m. Warszawy — 56.25, 8 proc. m. Warszawy — 73.25 — 73 — 73.10, 10 proc. m. Lublina — 80, 5 proc. m. Łodzi 53 i 4 i pół proc. m. Łodzi — 50.

Giełda zbożowa.

Warszawa, 25 września.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były średnie przy usposobieniu spokojnym. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 18.50 — 19, pszenica 29.50 — 30.50, owies jednolity 20 — 22, jęczmień na kaszę 20 — 21, jęczmień browarny 25 — 27, mąka pszenna luksusowa 65 — 75, mąka pszenna 4/0 — 55 — 55, mąka żytnia p.g. typu przepisowego 35 — 36, otręby pszenne szale 16 — 17, otręby pszenne średnie 13 — 14, otręby żytnie 10 — 10.50, kuchy lniane 33 — 34, kuchy rzepakowe 21 — 22, groch polny jadalny 33 — 36. Naogół tendencja słabsza tak dla żyta jak i pszenicy.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 24 września. Bawelna amerykańska, zamknięcie: wrzesień 5.80, październik 5.76, listopad 5.78, grudzień 5.85, styczeń 5.88, luty 5.91, marzec 5.98, kwiecień 6.01, maj 6.07, czerwiec 6.10, lipiec 6.15, sierpień 6.18.
Liverpool, 24 września. Bawelna egipska zamknięcie: listopad 9.17, grudzień 9.18, styczeń 9.24, marzec 9.40, maj 9.57, lipiec 9.69, loco 10.20.
Aleksandria, 24 września. Bawelna egipska, zamknięcie: sakellaris: listopad 19.17, styczeń 19.46, marzec 19.95, maj 20.37, lipiec 20.65, ashmouni: październik 12.68, grudzień 12.95, luty 13.33, kwiecień 13.73, czerwiec 14.03.
Nowy Jork, 24 września. Bawelna amerykańska, zamknięcie: październik 10.54, listopad 10.70, grudzień 10.88, styczeń 10.96, loco 10.55, kontrakty: październik 10.54, listopad 10.66, grudzień 10.76, styczeń 10.88, luty 10.95, marzec 10.05, kwiecień 11.13, maj 11.25, czerwiec 11.31, lipiec 11.39.
Nowy Orlean, 24 września. Bawelna amerykańska, zamknięcie: październik 10.54, grudzień 10.79, styczeń 10.88, marzec 11.06, maj 11.23, lipiec 11.42, loco 10.34.

ZARZĄD TARGÓW WSCHODNICH rozpiął wśród wystawców ankietę, w której większość wyraziła zadowolenie z wyników handlowych swego udziału w Targach. Prawie wszyscy wystawcy zarezerwowali sobie miejsca na Targi przyszłoroczne. Ponowny udział zbiorowej grupy rumuńskiej i węgierskiej jest zapewniony. Ponadto zarząd otrzymał konkretne propozycje w sprawie zorganizowania oficjalnego udziału zbiorowcy krupy jugosłowiańskiej w roku przyszłym.

Upadłości i nadzory.

Przed kilku dniami donosiliśmy o ogłoszeniu upadłości firmie „Chaim Wajtraub” — hurtowy i detaliczny handel futrami i konfekcją w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej nr. 19.

Firmie tej w listopadzie r. ub. sąd okręgowy w Łodzi odmówił udzielenia odroczenia wyplat. Sąd apelacyjny zaś, na skutek złożonej skargi apelacyjnej przez Wajtrauba, udzielił mu odroczenia wyplat na przeciąg trzech miesięcy od dnia 20 czerwca 1930 r.

Wajtraub, nie korzystając z udzielenego mu nadzoru, zlikwidował swoje przedsiębiorstwo, nie zawiadamiając o tem sądu. Sąd okręgowy, nie wiedząc o zlikwidowaniu firmy, mianował w dniu 22 sierpnia 1930 r. w sprawie tej nadzorę i sędziego komisarza.

Nadzorca, nie znalazłszy majątku firmy, ani też właściciela jej Wajtrauba doniósł sądowi, że Wajtraub prawdopodobnie ukrywa się, zaś majątek zlikwidował, sędzia komisarz zaś poparłszy podanie nadzorcy, wniósł o ogłoszenie upadłości Wajtraubowi z przymusem.

Sąd handlowy w dniu 9 września, przychylając się do wniosku sędziego komisarza, postanowił ogłosić upadłość Chaimowi Wajtraubowi i zastosował względem niego przymus osobisty. Następnie, pełnomocnik osadzonego w areszcie Wajtrauba, prosił o udzielenie upadłemu glejtu. Sąd uwzględnił i polecił zwolnić Wajtrauba z aresztu dla dłużników na przeciąg jednego miesiąca.

Jednocześnie pełnomocnik złożył o pozycję na wyrok zaoczny, która była rozpatrywana na ostatniej sesji. W opozycji tej pełnomocnik upadłego dowodził że Wajtraub zlikwidował swe przedsiębiorstwo wobec uregulowania swych długów z wierzycielami, na dowód czego złożył część wykupionych weksli, oraz, że ogłoszenia upadłości winni żądać zainteresowani wierzyciele, a nie nadzorca nieistniejącej firmy, który nie objął nawet swoich agend.

Na rozprawie pełnomocnik upadłego wniósł o nierozpoznawanie opozycji, wobec czego sąd opozycję tę pozostawił bez rozpatrzenia. Upadłość istnieje nadal.

★

W czerwcu r. b. ogłoszono upadłość Mendlowi Taubowi, prowadzącemu wyrob i sprzedaż towarów włókienniczych w Łodzi przy ul. Cegielnianej nr. 29.

Kuratorem upadłości mianowany został adwokat Tadeusz Lipiński. Syndy-

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji — przez

„WYWIAD KREDYTOWY”

Biurowo Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi, Cegielniana 15, tel. 129-30.

kiem zaś mianowano wierzyciela Herzsza Zylberberga, który zrzekł się sprawowania obowiązków syndyka. Z kolei sąd mianował syndykami dwóch następnych wierzycieli, ci również zrzekli się sprawowania nałożonych na nich obowiązków, wobec czego sąd, zwalniając ostatniego z syndyków, polecił sędziemu komisarzowi nakazać zwolnienie wierzycieli upadłości, celem ponownego wyboru kandydatów na syndyka tymczasowego.

Na zebranie zwołane przez sędziego komisarza, nikt z wierzycieli się nie sta-

wił, wobec czego sędzia komisarz złożył wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego.

Sąd jednak na ostatniej swej sesji wniosek sędziego komisarza o umorzenie postępowania upadłościowego pozostawił bez uwzględnienia, mianował zaś syndykiem następnego z kolei wierzyciela Chaima Berlinera, zam. w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr. 41.

★

W sprawie upadłości Braci Szkólnik i Szaji Borucha Tajcha donosiliśmy przed kilku dniami o udzieleniu przez sąd glejtu i zwolnieniu z aresztu dla dłużników obydwu braci Szkólników, oraz o odmowie udzielenia glejtu Tajchowi.

Obecnie na skutek podania pełnomocnika upadłego Tajcha o udzielenie glejtu i wobec zmienionych okoliczności w sprawie, sąd postanowił udzielić upadłemu Szaji Boruchowi Tajchowi listu glejtu na przeciąg jednego miesiąca, począwszy od dnia 23 września r. b. i oddać go pod dozór policji.

Zadania podatkowe Izby przem.-handl. w Łodzi.

Reforma podatku przemysłowego. — Obniżenie kar za spłokę. — Opodatkowanie pośredników.

Odbyło się w lokalu Izby przemysłowo-handlowej w Łodzi pierwsze w okresie powakacyjnym posiedzenie komisji podatkowej.

Przyjęto do wiadomości, iż na zasadzie wniosku Izby łódzkiej związek izb postanowił wystąpić o

DORAŻNĄ REFORMĘ PODATKU PRZEMYSŁOWEGO DROGĄ DEKRETU,

uwzględniając to zagadnienie za tak pilne i doniosłe, iż nadać mu należy charakter czołowego postulatu sfer gospodarczych w dziedzinie ustawodawstwa dekretywnego. Ponieważ zjazd powierzył Izbie łódzkiej, jako wnioskodawczyni, ustalenie całokształtu motywów, które zakomunikować należy ministerstwu skarbu celem spowodowania go do owej reformy, z kolei przedyskutowano w ogólnych rysach poruszone zagadnienie. Przyjęto również do wiadomości, iż na zasadzie wniosku Izby łódzkiej Związek izb wystąpi do ministerstwa skarbu o obniżenie w drodze dekretowej kar za zwłokę, odsetek za odroczenie podatków oraz kosztów egzekucyjnych, jako też wskutek inicjatywy Izby łódzkiej tenże sam

Związek do programu zagadnień, które unormować należy w drodze ustawodawstwa dekretowego, włączył sprawę całkowitego uchylenia komunalnego podatku od protestowanych weksli, jako też zwolnienia od podatku ładunkowego surowców i półfabrykatów nieodzwanych dla krajowego przemysłu.

Wobec naglącej potrzeby unormowania sprawy

OPODATKOWANIA POŚREDNIKÓW I AGENTÓW HANDLOWYCH.

których pociąga się do uiszczenia podatku od obrotu zamiast od prowizji zdecydowano, iż Izba powinna kontynuować podjętą już w tej sprawie akcję.

Dalszy spadek kursów na giełdzie berlińskiej.

Berlin, 25 września.
(Polska Agencja Telegraficzna).
Spadek kursów na dzisiejszej giełdzie berlińskiej doszedł do 10 procent. Według informacji odplyw z Banku Rzeszy do Francji w ostatnich dniach wyniósł 150 milionów marek z złotem.

Hallo! Tu radjo!...

KONCERT SYMFONICZNY Z UDZIAŁEM PROF. MARJANA DĄBROWSKIEGO.

Dziś, w piątek dnia 26 września o godzinie 20.15 odbędzie się koncert symfoniczny z udziałem orkiestry Filharmonii Warszawskiej pod dyrykcją Józefa Ozimińskiego oraz pianisty prof. Marjana Dąbrowskiego jako solisty.

Urozmaicony program obejmuje klasyczną suitę baletową Jana Rameau, świetnego przedstawiciela muzyki francuskiej 17-go wieku, dalej nieznaną u nas dotychczas poemat symfoniczny Dworzaka „Leśny gołąbek” oraz symfonię ósmą F-dur Beethovena. Ośma symfonia Beethovena odznacza się pogodą i wdziękiem oraz prostotą budowy, zbliżoną do utworów Haydna. Cechuje ją wybitny rys archaiczny oraz stylizacja symfonii z wczesnego okresu klasycyzmu. Finał symfonii pełen humoru i niespodziewanych pomysłów nabiera w niektórych momentach cech wprost fantastycznych.

Prof. Dąbrowski wykona z towarzyszeniem orkiestry koncert c-moll Saint-Saensa, efektowny o dużym rozmachu utrzymany w stylu ekletycznym.

CIEKAWA AUDYCJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Z ciekawych audycji dla dzieci i młodzieży w bieżącym tygodniu radiowym zwrócić należy uwagę przede wszystkim na słuchowisko pióra p. Elżbiety Kałużyńskiej p. t. „Podróż na wielorybie”, które transmitowane będzie przez rozgłośnie łódzką „Polskiego Radja” jutro w sobotę dnia 27 września. Będzie to fantastyczna bajka dla dzieci starszych o niezwykłych przygodach młodych podróżników. Słuchowisko wykonają, jak zwykle, artyści, należący do stałego zespołu „Polskiego Radja”. Oprawę muzyczną skomponował p. M. Macura.

FELJETON RED. DEBICKIEGO O MORZU W LITERATURZE POLSKIEJ.

Jednym z ciekawych odczytów ostatniego tygodnia był wygłoszony przez p. red. Zdzisława Debickiego feljeton p. t. „Morze w literaturze polskiej”.

Na wstępie prelegent zaznaczył, że Polacy, mimo braku dostępu do morza, już w zaraniu państwowości polskiej interesowali się i pisali o morzu. Pierwszy ślad spotykamy w kronice Galla (pisanej, jak wiemy, po łacinie), w której podaje autor pieśń rycerzy polskich nad morzem. Dzięki późniejszym wyprawom krzyżowym wielu polskich rycerzy, ciągnąc do Ziemi Świętej poznawali z bliska szereg mórz południowych (Śródziemne, Egejskie, Czarne itd). Cały szereg wybitnych Polaków 15 i 16 stulecia, podróżując, pisze o morzu. Jest między nimi Jan Długosz, Łaski, Radziwiłł Sierota, a wreszcie znany gawędziarz Jan Chryzostom Pasek, który w dosadnych barwach maluje grozę burzy morskiej w czasie przeprawy łodzią do kościółka. Szybka pomoc rybaków duńskich ocala dzielnych wojaków Czarnieckiego.

Dalej następuje dłuższa przerwa w literaturze morskiej i dopiero wiek 19 przynosi mickiewiczowskie „Sonaty Krymskie” i Słowackiego „Smutno mi Boże”, w których wrażliwość romantyzmu na piękno i grozę morza znajduje silny oddźwięk. Cały szereg pisarzy polskich, jak Henryk Sienkiewicz w „Za chlebem”, Marja Konopnicka w „Panu Balcerze w Brazylii”, Dygasiński, Sieroszewski, Żaluzki piszą o morzu, ale jest ono jakby drugorzędny motywem.

Zjawia się dopiero Stefan Żeromski, który w swoim „Wietrze od morza” daje jakby ewangeliję literatury morskiej. W końcu zaślubiny morza przez gen. Józefa Hallera stały się punktem zwrotnym w pojmowaniu znaczenia dróg wodnych przez społeczeństwo polskie i przyczyniły się do powstania legjonu nowszych pisarzy, interesujących się morzem.

Feljeton ten, który pogłębia w społeczeństwie ideę kulturowania morza polskiego, był zadowoleniem wysłuchany przez łódzkich radiosłuchaczy.

REDAKCJA I DUKARNIA GAZETY W AUTOMOBILU RADJOWYM.

Aby wyprzedzić inne gazety w szybkości podawania wiadomości, redakcja wielkiego angielskiego dziennika „The

Star” wpadła na pomysł zbudowania specjalnego samochodu radiowego, w którym mieści się zarówno redakcja jak i drukarnia. Redakcja otrzymuje wszystkie najświeższe wiadomości drogą radiową ze swej centrali w Londynie i natychmiast je drukuje w samochodzie, uzupełniając je temi wiadomościami, które sama zbierze w drodze lub na miejscu postoju. W samochodzie znajduje się personel redakcyjny, zecerni i prasa drukarska, wybijająca 10.000 egzemplarzy trzyszpaltowej kolumny na godzinę. Do napędu służy specjalny motor dwuakcyjny. Prócz tego w samochodzie znajduje się odpowiednio skonstruowany wzmacniacz „Marconiphon” dwa głośniki Marconiego, które ruchomej redakcji komunikują wszystkie najnowsze wiadomości, pochwycone w drodze. Wzmacniacz jest zbudowany według najnowszego modelu z lampą DA 60, zasilaną z baterji 12 woltowych akumulatorów specjalnie zbudowanych z automatycznym ładowaniem. Nadawanie wiadomości, drogą radiową odbywa się z pomocą mikrofonów napierskich, zapewniających osobie zapatrzonej w mikrofon zupełną swobodę ruchów. System taki pozwala redakcji wydawać dodatki nadzwyczajne bezpośrednio z miejsca wydarzeń, co ma ogromne znaczenie np. przy redagowaniu wiadomości z zawodów sportowych i t.p. W ten sposób redakcja może wyprzedzić wszystkie inne dzienniki w szybkości informacji i rozrzucać dodatków nadzwyczajnych.

RADJOPROGRAM

PIĄTEK, dnia 26-go września.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klingbeil, Łódź. Piotrkowska Nr. 160 13.15—13.20: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.20—16.15: Przerwa 16.15—17.10: Muzyka z płyt gramofonowych (trans. z Warszawy). 17.10—17.25: Komunikat Zjednoczenia Polsk. Zw. Spiewaczy i Muzycznych (tr. z W-wy). 17.35—18.0: Odczyt p. t. „Fotograf amator po wakacjach” — wygłosi p. E. Lorenz (tr. z W-wy). 18.00—19.00: Koncert muzyki lekkiej w wykonaniu tria: Józefa Janiszewskiego (wiolonczela), Stefana Rachonia (skrzypce) i Stefana Skwiecinskiego (fortepian). 1. Okoloi: Mała sprzeczka. 2. Mungo: Wale „Zejdźmy z drogi”. 3. Micheli: Serenada pocałunków. 4. Czajkowski: „Pieśń jesienna”. 5. Chopin—Kreiser: Mazurek. 6. Rotzschtein: Tango Morenita. 7. Rimski-Korsakow: Pieśń hinduska. 8. Nedbal: Valse triste. 9. Bemberg: Pieśń hinduska. 10. Denes: Nie płacz matczko. 11. Micheli: Czardasz Nr. 2. 19.00—19.20: Rozmaitości. 19.20—19.45: Płyty gramofonowe (tr. z Warszawy). 19.45—20.00: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, komunikaty i sygnał czasu z Warszawy. 20.00—20.15: Prasowy dziennik radiowy (tr. z Warszawy). 20.15—22: II Koncert symfoniczny. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warsz. Józef Ozimiński (dyr.) i prof. Marjan Dąbrowski (fort.). 1. a) Rameau-Motil: Suita baletowa — a) Menuet; b) Musette; c) Tambourin; d) Ant Dworzak: Poemat symfon. „Leśny gołąbek” (Holubek) — odegra orkiestra. 2. C. Saint-Saens: Koncert fortepianowy C-moll: a) Allegro-moderato; b) Allegro vivace—Andante; c) Allegro—odegra profesor Dąbrowski z ork. 3. L. van Beethoven: Symfonia 8-ma (F-dur) a) Allegro vivace e con brio; b) Allegretto scherzando; c) Tempo di Minuetto; d) Allegro vivace. 22.00—22.15: Feljeton p. t. „Przywrócenie do czci” — wygłosi p. adw. Helena Wiewiórska (tr. z Warszawy). 22.15: Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy.

SOBOTA, dnia 27-go września.

Godz. 11.58—12.05: Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych. Gramofon i płyty z firmy A. Klingbeil, Łódź. Piotrkowska Nr. 160 13.15—13.20: Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin. 13.20—16.15: Przerwa 16.15—17.10: Muzyka z płyt gramofonowych (trans. z Warszawy). 17.10—17.25: Kącik artystyczny L.S.G. (tr. z Warsz.). 17.35—18.00: „Skrzynka pocztowa” — koresp. bieżąca omówi dr M. Stępowski (tr. z Warsz.). 18.00—19.00: Program dla dzieci (tr. z W-wy): a) 18.00 — Słuchowisko; b) 19.00: Koncert. 19.00—19.20: Rozmaitości. 19.20—19.30: Płyty gramofonowe (trans. z W-wy). 19.30—19.45: Feljeton p. t. „Chałupczka niska” — wygłosi red. St. Mar (tr. z W-wy). 19.45—20.00: Komunikat Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi, odczytanie programu na dzień następny, komunikaty i sygnał czasu z Warszawy. 20.00—20.15: Prasowy dziennik radiowy (tr. z Warsz.). 20.15—22.00: Koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota. Irena Carnero (sopran, Ida Łosiówna (piła) i prof. Ludwik Urstein (akomp.). 22.00—22.15: Feljeton p. t. „Konfraternia św. Michała w Gandawie” — wygłosi pułk. Władysław Osmólski (tr. z W-wy). 22.15—23.00: Komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy. 23.00—24.00: Muzyka taneczna i salonowa z „Polonia-Palace-Hotelu” w Warszawie.

Kroczymy naprzód!
udokonalamy stale
nasze wyroby!

WODY KWIATOWE
PULSA
Skład główny Warszawa Wierzbowa 2

Cyganie przed sądem za kradzież konia.

Do wsi Ornice pod Zgierzem, w styczniu b. r. zawitał smukły, ogorzały cygan.

— Handluje końmi — oznaimił gospodarzom. — Daję dobre ceny. Może zrobimy jakiś interes? Macie co na sprzedaż?

Wiesniacy zmierzli go podejrziwym spojrzeniem. Nie wierzyli bowiem w uczciwość cyganów i strzegli się ich jak ognia.

Młody cygan nie ubił więc w Ornicach żadnego interesu. Po kilku godzinach zrozumiał, że nie jest pożądanym gościem i opuścił wieś. W nocy jednemu z miejscowych gospodarzy, Antoniemu Cyganikowi, skradziono ze stajni konia. — To robota cygana — doszli do wniosku wszyscy gospodarze. — Przyjechał w dzień aby wybać sytuację, a w nocy włamał się do stajni.

Policja, opierając się na tych przypuszczeniach, dokonała rewizji w znajdującym się pod Zgierzem obozie cygańskim.

Okazało się, że konia istotnie porwał jeden z członków tego obozu. 22-letni Bolesław Teodorowicz, który poprzednio przyjechał do Ornice „w sprawach handlowych”.

Ponieważ młody cygan spodziewał się tego, że policja wpadnie na jego ślad, czmychnął w nieznanym kierunku.

Po paru tygodniach aresztowano go w lasach pod Łowiczem. Przyparty do muru przyznał się do kradzieży i oświadczył, że dokonał jej wspólnie ze swym przyjacielem, również cyganem, 35-letnim Wincentym Kwiatkowskim. Policja osadziła więc w więzieniu i Kwiatkowskiego.

Wczoraj obaj cyganie staneli przed łódzkim sądem okręgowym, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego pod przewodnictwem sędziego Skabiczewskiego. Oskarżał prokurator Szczec.

Teodorowicz na sprawie zeznał b. obszernie.

— Gdyby na handlu sie coś zarabiało — mówił — tobym nie kradł. Chłopi nie chcieli robić ze mna interesów, za brałem więc konia. Kwiatkowski mi wcale nie pomagał. On jest niewinny. — Chciałem tylko, aby też trochę posiedział, gdyż mi uwiódl moja siostrę. Teraz żal mi się go zrobiło, choć to wielki lotr!

Kwiatkowski nie przyznał się ani do kradzieży, ani do uwiedzenia.

Sąd, po zbadaniu świadków, skazał Teodorowicza na rok więzienia. Kwiatkowskiego zaś uniewinnił z braku dowodów. (as)

Dźwiękowy
Teatr
Świetlny

CASINO

Otwarcie sezonu wielkim filmem dźwiękowym wytwórni FOX pod tytułem:

PODCIĘTE SKRZYDŁA

W rolach głównych:

Helena Chandler i John Garrick

Walka i zwycięstwo młodej pary kochanków
Nocny atak zeppelinów na Londyn
Walka w powietrzu
Krzyk rozpaczny milionowego miasta

PONADTO

Raquel Meller

odśpiewa piosenki hiszpańskie, między innymi:
Kolysankę i Kochankę Torrera.

Passe-partout prócz urzędowych i bilety wolnego wejścia nieważne aż do odwołania.

Początek seansów o godz. 4.30, 6-ej, 8-ej i 10-ej, wiecz w soboty i niedziele poranki od godz. 12-ej do 3-ej po cenach najniższych.

Wiadomości z prowincji.

Telefonem od specjalnych korespondentów Republiki.

Częstochowa.

INSPEKCJA POLICYJNA.

W mieście naszym bawi na inspekcji tutejszej policji inspektor wojewódzki p. Ludwikowski.

NOWY TYGODNIK.

W dniu jutrzejszym okaże się nowy tygodnik p.n. „Słowo Częstochowskie” wydawany przez Bezparyjny Blok.

„OGNISKO OBRONY NIEPODLEGŁOŚCI”.

W związku z niedzielnymi uroczystościami poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę ogniska obrony Niepodległości im. Marszałka Piłsudskiego, bawi w Warszawie delegacja stowarzyszenia pracy społeczno - wychowawczej w skład której wchodzi pp. komisarz Kasy Rejowski, dr. Skotnicki, inż. Głuszczak i kierownik PUPP Mayer.

Delegacja zaprosiła na uroczystość poświęcenia ogniska Marszałka Piłsudskiego, b. premiera Stawka i Światłowski, min. Prystora, prezesa BGK, gen. Góreckiego, gen. Orlicz-Dreszera, gen. Burharta-Bukackiego i dyrektora państwowego okręgu wychowania fizycznego gen. Tesaro. Poza tym specjalna delegacja zaprosiła wojewodę kieleckiego Paciorekowskiego, dyrektora departamentu Korsaka, wiceministra Pierackiego, wicewojewodę Kroebla i innych.

WŁAMANIE.

Wczoraj rano nieznanymi sprawcy dostali się do gmachu seminarjum nauczycielskiego przy ul. Jasnogórskiej, gdzie rozbili biurko i skradli 80 zł. Następnie włamywacze rozbili szafy, okna, poniszczyli drzwi itd., lecz nic więcej nie znaleźli. Dodać należy, że dyrektor seminarjum p. Matuszkiewicz przeniósł po przednim dniu sumę 1.000 zł. przeznaczoną na komorne na inne miejsce.

TYDZIEŃ PRZECIWIEMIECKI.

W dniu dzisiejszym o g. 7.30 w sali sejmiku powiatowego odbędzie się zebranie, na którym wybrany zostanie komitet organizacyjny tygodnia przeciwniemieckiego Związku Strzeleckiego. Tydzień ten trwać będzie od 28 b.m. do 5 października.

KANDYDATURA DO SEJMU.

Jak się dowiadujemy, na pierwszym miejscu listy prawicowej przy wyborach do sejmiku znajdują się będzie p. Steinhagen, właściciel majątku Małusy i współwłaściciel fabryki papieru „Steinhagen i Wehr” w Myszkowie.

POCZATEK ROKU SZKOLNEGO P. W.

Ogólno polski ped do sportu, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego znalazł właściwy odruch na terenie powiatu łódzkiego. W bieżącym tygodniu w całym powiecie łódzki nastąpiło uroczyste otwarcie nowego roku szkolnego P. W. oraz złożenie przez członków Z. S. organizacyjnych przysięg. Uroczystości odbyły się w Chojnach, Tuszynie, Rudzie Pabli., Retkini, Konstancyńowie, Aleksandrowie, Radogoszcu, Zgierzu. Jedynie Stoki, Place rozpoczęły rok szkolny w dniu 5 października łącznie z poświęceniem świetlicy oddziałowej. Uroczystości rozpoczęły się nabożeństwami porannymi w świątyniach, poczem oddziały przeddefilowały przed swymi zarządami i delegatami komitetów p. w. i w. f. W lokalach związkowych nastąpiło rozdanie świadectw z ukończenia poszczególnych stopni p. w. oraz złożenie uroczystych przysięg strzeleckich. Otwarcie roku szkolnego w Chojnach zaszczylił swą obecnością pan starosta Rzewski, jako prezes powiatowy Związku Strzeleckiego.

ZW. B. WOJSKOWYCH POLAKÓW.

Istniejący na terenie naszego miasta oddział Związku b. wojskowych polaków w Rosji, podaje do ogólnej wiadomości, że zebranie zarządu oddziału w Łodzi odbędzie się w niedzielę, dnia 28 września r. b. o godz. 11 przed poł. w lokalu Federacji polskich obrońców ojszyny, ul. 6-g Sierpnia 2, II piętro front. Zarząd uprasza o bezwzględne i punktualne przybycie wszystkich członków zarządu związku b. wojskowych polaków w Rosji oraz niezarejestrowanych jeszcze w nim, którzy są na tem zebrawniu pożądanii dla nawiązania kontaktu.

„NIE DAMY POGRZEŚĆ MOWY”!

Złóż grosz na „Fundusz Polskiego Szkolnictwa zagranicą”, na konto P. K. O. 21895, Komitetu Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską.

Pabjanice.

PRZED WYBORAMI.

Od kilku dni na terenie Pabjanic b. poseł endecki, p. Dzierżanowski, usiłuje stworzyć wspólny front endecji i chadecji, oraz wciągnąć do tego bloku stowarzyszenie właścicieli nieruchomości.

POŚWIĘCENIE SZTANDARU.

W niedzielę odbędzie się poświęcenie sztandaru związku Inwalidów Wojennych R. P. Koła w Pabjanicach. Poświęcenia dokona ks. biskup Tymieniecki.

Udział w uroczystościach między innymi zapowiedzieli p. wojewoda łódzki Jaszczolt, generał Małachowski oraz inni wybitni przedstawiciele władz i wojskowości.

NA ŁÓDŹ PODWODNA.

W niedzielę, dnia 28 września odbędzie się na boisku Sokoła mecz w piłkę nożną między drużynami K. S. Orkan i Łódź — a Team P. T. C., Sokół.

Czysty zysk z powyższych zawodów przeznaczona się na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranowski”.

Przed meczem o puchar „Republiki”.

Zmiany w składach reprezentacji Łodzi i Warszawy.

W związku z międzymiastowym meczem

O PUHAR „REPUBLIKI”

który odbędzie się już w nadchodzącą niedzielę w Warszawie, dowiadujemy się, że w składach reprezentacji obu miast zaszły nieznaczne zmiany.

W linii ataku drużyny łódzkiej kierownictwo ataku powierzone zostało środkowemu napastnikowi ŁTSG Królewickiemu, natomiast Król (ŁKS) przesunięty został na pozycję lewego łącznika.

Zachodzi możliwość, że w reprezentacji nie będzie mógł wziąć udziału Herb streich, gdyż powołany został na ćwiczenia wojskowe. Gdyby więc nie udało się pozyskać na te zawody Herb streicha

Radomsko.

SPIS POBOROWYCH ROCZNIKA 1910.

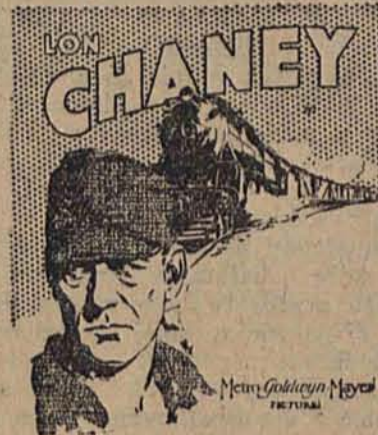
Mężczyźni urodzeni w roku 1910, zamieszkały na terenie m. Radomska, podlegający powszechnemu obowiązki służby wojskowej, winni się zgłosić w magistracie w okresie od 1 do 30 października r. b. celem zapisu na listę poborowych.

WIELKIE DOROCZNE ZEBRANIE Ż. F. N.

W dniu 21 b. m. odbyło się doroczne zebranie działaczy Ż. F. N. Sprawozdanie z dotychczasowej pracy przyjęto jednomyślnie. Dochody wynosiły w ubiegłym roku 6.000 zł. Wyrażono podziękowanie ustępującemu zarządowi za jego owocną pracę. Dokonano wyborów nowego kierownika.

AWANTURA ULICZNA.

Za awanturę w stanie pijanym został zatrzymany Władysław Breszko. Z wielkim trudem udało się posterunkowemu odprowadzić opornego pijaka do aresztu.

w przedśmiertniej swej kreacji p. t.

LOKOMOTYWA 2329

ostatnia rola wielkiego artysty w filmie dźwiękowym **LOKOMOTYWA 2329**

do którego przygotowania pociągnęły za sobą

śmierć choroba

Lon Chaneya

od **jutra w Grand-Kinie.**

Brawo K. S. Orkan!

Dowiadujemy się, że K. S. Orkan w Łodzi zwrócił się do klubów pabjanickich: „Burzy”, „Sokoła” i P. T. C. z propozycją wystawienia reprezentacji m. Pabjanic clem rozegrania zawodów propagandowych, z których zysk przeznaczona na budowę łodzi podwodnej p. n. „Odpowiedź Treviranowski”.

Raid pań Warszawa—Wilno

Dnia 27 września r. b. rozpocznie się raid pań, który trwać będzie trzy dni t. j. od 27 do 29 września włącznie. Trasa podzielona będzie na trzy etapy: I. Warszawa — Białystok około 400 km. II. Białystok — Wilno około 261 km. III. Wilno — Warszawą około 448 km.

Odartus mistrzem kolarskim Orlecia

W ubiegłą niedzielę na szosie Krzywie — Łowicz i z powrotem na przestrzeni 100 klm. przy niesprzyjającej pogodzie na całej długości trasy odbył się bieg mistrzowski Orlecia.

Mistrzem na województwo łódzkie Orlecia został Odartus Wiktor osiągając czas 3.23, zdobywając żeton złoty i szarę mistrzowską, ofiarowaną przez Wydział Wykonawczy Orlecia.

W Wilnie rozegrany został w niedzielę dziesięciobój o mistrzostwo okręgu, w którym zwyciężył Wiczorek z dobrym rezultatem 6716 pkt.

Co to jest „Togal”

Tabletki Togal sa skutecznym środkiem przeciwciałkow reumatyzmowi, podgrze, grypie, bólem nerwowym i bólem głowy, migrenie i przeziębieniu. Nie wyrządzają sobie szkody, używając innych małowartościowych środków. Według rezentalnego poświadczenia przeszło 600 lekarzy wyraziło swoje uznanie dla skuteczności działania Togalu. Nabyć można we wszystkich aptekach. Nr. rejestr. 1364 C u 7

Dookoła rozgrywek o puchar „Republiki” i „Expressu”.

Dalsze wyniki turnieju prowincjonalnego drużyn niezrzeszonych o puchar „Republiki” i „Expressu” przedstawiają się następująco: Sokół (Aleksandrów) — Sokół (Lutomiersk) 6:2 (2:2). Meczem kierował p. Winiarski. W Bełchatowie spotkanie TUR — Stow. Mł. Polskiej przyniosło wynik remisowy 1:1, wobec czego zawody powtórzone zostaną w nadchodzącą niedzielę. Jednocześnie rozegrany zostanie w niedzielę mecz między Sieradzanką a Ozorkowskim Klubem Sportowym w Ozorkowie.

Strzelcy łódzcy biorą udział w biegu maratońskim.

W związku z biegiem maratońskim o mistrzostwo Polski, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w Poznaniu dowiadujemy się, że Związek Strzelecki w Łodzi wysyła na zawody czterech zawodników, a mianowicie: Wróblewski, Walerysiak, Karczewski i Sądulę.

Uroczyste zakończenie sezonu kolarskiego.

Jak się dowiadujemy nastąpi w dniu 12 października uroczyste zakończenie sezonu kolarskiego. Zbiórka kolarzy odbędzie się w „Resursie”, następnie udadzą się kolarze w pochodzie do Placu Wolności, skąd nastąpi objazd na szosę Krzywie, gdzie odbędzie się wyścig szosowy na 100 klm.

Król zajmie pozycję prawego łącznika, zaś Feja lewego.

W składzie stolicy zajda również nieznaczne zmiany. Przedewszystkiem na miejsce Seichtera, który wyznaczony został do reprezentacji Polski na mecz ze Szwecją grać będzie prawdopodobnie Szaller z Legii.

Pozatem przewidziane są jeszcze inne zmiany. Ostateczny skład stolicy ustalony zostanie dopiero w dniu dzisiejszym. MECZ O PUHAR „REPUBLIKI” wywołał kolosalne zainteresowanie w sferach sportowych stolicy. Zawodami kierować będzie jeden ze sędziów stołecznych.

Smierć znakomitego motocyklisty polskiego.

Przed kilku dniami zmarł w klinice w Poznaniu były mistrz motocyklowy Polski Rolf Poschadel — ofiara tegorocznych zawodów motocyklowych o mistrzostwo Polski. Poschadel uległ jak wiadomo nieszczęśliwemu wypadkowi rozbijając się o drzewo. Przez dwa tygodnie trwały zabiegi lekarzy, mimo to nie udało się uratować nieszczęśliwego motocyklistę. Jak wiadomo ś. d. Paschadel był mistrzem Polski w latach 1928 i 29 i w r. b. miał poważne szanse zdobycia mistrzostwa poraz trzeci.

Bieg kolarski do Morza Polskiego.

Jak już donosiliśmy, w dniach 1—5 października, rozegrany zostanie cztero etapowy bieg kolarski do Morza Polskiego na trasie 937 klm. Start nastąpi w środę 1. 10. o godz. 6.30 z Dynasów, przyczem uczestnicy pojedą do Grudziądza, w dniu 2. 10 odbędzie się etap Grudziądz — Gdynia, 3. 10 odpoczynek w Gdyni, 4. 10 Gdynia — Toruń, a 5. 10 Toruń — Warszawa, przyczem meta na Dynasach. Na bieg ten ofiarowano szereg cennych nagród. Termin zapisów 26 bm. Warszawski Okr. Zw. Kolarski Wiejska 11 m. 16.

Dowiadujemy się, że wszechświatowy Związek Makkabi, który posiada swój oddział również w Łodzi organizuje w najbliższym czasie turniej piłkarski między najsilniejszymi drużynami żydowskimi w Łodzi: Hakoahem, Kadimah i Hasmonem.

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz.
w niedziele i święta do 2-ej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka.
Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa,
elektryzacja, Roentgen, szczepienia,
analizy (mocz, kawałki krwi, płwocm,
wydzielin itd.). Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto.
PORADA 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerolo-
giczna dla chorób skórnych i wene-
rycznych
3 ZŁOTE.

PORADNIA
wenerologiczna
Leżarzy-specjalistów
Zawadzka 1.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12 i 2-3 przyjmuje lekarz-kobieta
W niedziele i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopłciowych
i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
Cegielniana 25, tel. 126-87
Specjalista chorób skórnych
i wenerycznych. Elektroterapia.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8-2 przed poł. i od 6-9
w niedziele i święta od godz. 9-1

Doktor
KLINGER
Spec. chor. wenerycznych, skór-
nych i włosów
wznowił przyjęcia.
Andrzeja 2, tel. 132-28
od 9-11 i od 6-8 w.
Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Poszukiwane
4 5 pokojowe
mieszkanie
z wszelkimi wygodami w śródmie-
ściu w czystym domu.
Oferty do „Republiki”. „Natychni-
miast 23323”.

Samochód
Chrysler, 70 HP, torpeda, w wysmien-
nitym stanie
DO SPRZEDANIA.
Wiadomość w administracji „Repu-
bliki”.

BIURKO
amerykańskie
w b. dobrym stanie, dębowe, Libaw-
skie (żaluzjowe) do sprzedania. Wia-
domość w administracji.

Wyjątkowa okazja!!
Nieruchomość przy ul. Konstan-
tynowskiej do sprzedania za zł.
85.000. Oferty do administracji
pod „Okazja”.

„Czystość”
Piotrkowska 44, telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie,
frotowanie oraz sprzątanie biur, po-
koi. Czyszczenie szyb.

Wiadomo powszechnie, że radykalnym
środkiem na
„Egzemę Łuszczycę i Liszaj”
jest tylko krem
„Hebrolin—Glob”
Zadać wszędzie.

Radjotechnik
obeznany z montażem i sprzedażą apar-
atów i radiosprzętu poszukiwany.
Oferty sub „R. N.”.

Dramat serc

Milosny szepc mojemu...

dramat namiętności
Grają:
LIL DAGOVER,
Jan Sillwe, Aleksander Murski

wkrótce „LUNA”.

Rozpoczynamy sezon!

Odbiorniki.
Głośniki.
Akcesoria.

!!! Ostatnie nowości 1930-31. !!!

Radio Audion

Łódź, Traugutta 1, (gmach Grand-Ho-
telu) Tel. 153-71.

Ogłoszenie.

Nikt nie kupuje, ani nie sprzedaje **żadnej maszyny,**
nowej czy starej, małej czy dużej, jeżeli nie poinformuje się
przedtem w **Biurze Pośrednictwa Maszyn**

Inż. Juliusz Hamer i Ska
Łódź, 6-go Sierpnia № 1, tel. 188-58

Najwybitniejsi artyści świata. Czysty melodyjny dźwięk.

PARLOPHON

Do nabycia we wszystkich składach instrumentów muzycznych

Komitet Synagogi przy Al. Kościuszki
zawiadamia, że celem załatwienia spraw interesantów
kancelaria czynna będzie:
w sobotę, dnia 27 b. m. od godz. 7-8 wiecz.
w niedzielę, dnia 28 b. m. od godz. 10 rano do 1 popoł.
w środę, dnia 1 października od godz. 10 rano do 1 popoł.
Jednocześnie podaje się do wiadomości, że w nadcho-
dzące święto Świąt Dnia Kazania rozpocznie się o g.
11 rano, zaś nabożeństwo za zmarłych o godz. 11 i pół.

OBSTRUKCJE
chroniczną, zaburzenia żołądkowe i kiszkowe
LECZĄ ZIOŁA
regulujące trawienie

„GASTROSA” Magistra E. Wojskiego
Cena zł. 2.20 pudełko.
Na prowincję wysyłamy za zaliczeniem.
Zadać w aptekach i składach aptecznych:
Skład główny:
Centrala Naturalnych Środków Leczniczych
Sp. z ogr. odp.
Warszawa, Nowogrodzka 46, m. 2, tel. 326-98.

CHORZY NA PŁUCA
Spytajcie się swego lekarza, a ten wam potwierdzi, że od suchot
umiera więcej ludzi, niż od innych chorób. Każdy więc kto cierpi na
kaszel, bronchit, chrypkę, zaflegmienie płuc oraz kokuksz,
powinien natychmiast zabrać się do leczenia. Dobrym środkiem na cho-
roby płuc okazał się preparat **FAGOSOL**. Przy użyciu **FAGOSOLU**
w krótkim czasie ginie kaszel, wzmagają się apetyt i chory nabiera ciała.
FAGOSOL można nabyć we wszystkich aptekach i składach
aptecznych. Skł. gł. Apteka H. Rosenładta, Warszawa, Pl. Grzybowski 10.

Wstążkarnia
w śródmieściu, nowoczesnie urządzona, składająca
się z **25 warsztatów wstążkowych**
oraz wszelkich maszyn pomocniczych
do wydzierżawienia od 1. października r.b.
Ewentualnie przyjmie pracę **NA LOHN**. Facho-
wość zapewniona. Możliwość fabrykacji wszelkich
wYROBÓW w zakresie branży wchodzących.
Oferty sub „WSTĄŻKARNIA” do adm. Republiki.

Mebli
Specjalnie luksusowych, sypialnych pokoi
pokonkurencyjnych cenach i na dogodnych
warunkach do nabycia
Zakład meblowy Piotrkowska 44.
w podwórzu **A. Karkut**

Komunikacja autobusowa
Łódź — Piotrków
Autobusy na powyższej linii odchodzi do
Piotrkowa o każdej pełnej godzinie począwszy
od 8 rano do 20 w wieczór ze stacji autobusowej
przy ulicy Rzgowskiej 85, dojazd tramwajami
11 i 4. Czas przejazdu 1 godz. 30 minut. Cena
zł. 3 gr. 50.

Poszukiwane od zaraz mieszkanie
w śródmieściu
3 pokoje
z kuchnią z wszelkimi wygodami w
starym wzgl. nowym budynku. Oferty
do adm. „Republiki” sub „Wygodny”.

Pokój
umeblowany
z wszelkimi wygo-
dami przy intelligen-
tnej rodzinie zaraz
do wynajęcia ul.
Wólczańska 74
m. 18.
Oglądać można od
g. 10 rano do 1 pp

DWAJ MŁODZI LUDZIE
solidni, na stanowiskach, poszukują
Garsoniery
z absolutnie niekrepującym wejściem.
Oferty sub „Dobrze zapłac” do
administracji „Republiki”

Salon mód „Zofia”
Andrzeja 27-a, tel. 180-60
poszukuje
starszej panny
(siła pierwszorządna)

Koedukacyjna 7-mio klas. Prywatna
Szkoła Powszechna
Marii Wesolkówny
ul. PIOTRKOWSKA 84,
przyjmuje dzieci od lat 7 i gruntow-
nie przysposabia do gimnazjów pań-
stwowych i prywatnych.
Przy szkole wzorowo urządzone. Za-
kład Freblowski z ogrodem i gimna-
styką rytmiczną dla dzieci od lat 4.
W godzinach nadobowiązkowych lek-
cje języka francuskiego, niemieckiego
i muzyki.

Starsza panna
oraz starsza podręczna
potrzebne
SALON MÓD
9 ZAWADZKA 9
wejście p. bramę 9

Maszynistka
biegle pisząca, obeznana z biurowościami
poszukiwana.
Oferty sub „S. T.”

2 pokoje
z używalnością światła i telefonu
natychmiast
do wynajęcia
Wiadomość ul. Zielona 48, m. 9
od 2-4.

Zawiadamiam Szanowną Klientkę,
drzewka
owocowe i parkowe przygotowane
dla do ekspedycji w wielkim wyborze
po 15. 10. Ceny niższe. Zakład ogro-
dniczy Leon Kolaczkowski — ojciec,
ul. Przedziałniana 86, tramwaj Nr. 3.

KRZYWICE
GRUZYCE
WYCIENCZENIE

leczy
witaminowo
wapniowy

BIOCALCOL
KLAWE

Dr. med.
S. Kantor
specjalista chorób wenerycznych, skór-
nych, włosów i moczopłciowych. Le-
czenie lampa kwarcowa i promieniami
Rentgena.
PIOTRKOWSKA 144. RÓG EWANGE-
LICKIEJ.
Wejście Ewangelicka 2, Telefon 29-45.
Przyjmuje od 8-2 i od 5-8 w. Dla pań
oddzielna poczekalnia.

2 pokoje
z używalnością światła i telefonu
natychmiast
do wynajęcia
Wiadomość ul. Zielona 48, m. 9
od 2-4.

WSZELKI BÓL GŁOWY
UWAŻAJ
PROBIEZ DO BÓLU GŁOWY
DŁA POMOCY
ZŁOŻYĆ
WYKONANIE „SOWA”

